

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apskaitė nedėdieni.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 284.

Telephone Stagy 3878

Brooklyn, N. Y., Subata, 2 d. Gruodžio (Dec.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dien. IV

RUSAI PRAŠO ATIDĖTI DARDANELŲ KLAUSIMĄ IKI PANEDĖLIUI

Reikalauja, kad Dardanellai Būtų Palikti Turų Globoj

Turkai turėtų nepraleisti jokios šalies karo laivų pro Dardanellus.

Lozanna.— Vakar turėjo prasidėti Artimųjų Rytų konferencijoj svarstymas apie Dardanellų pertaką (sasmauga) ir Egejaus jūros salas. Tame posėdyje turėjo dalyvauti ir Rusų delegatai. Juos pakvietė talkininkai. Bet vyriausias rusų Sovietų delegatas Čičerinas dar neatvažiavo į Lozanną. Jis dar Berlyne, ir prašo, kad talkininkai atidėtų tą svarstymą iki ateinančio panedėlio.

Ko Čičerinas reikalauja delei Dardanellų.

Čičerinas reikalauja, kad Dardanellų pertaka liktų Turkijos rankose. Jinai turi būti laisva vaikščioti visų šalių prekybos ir pasiažieriniam laivam; bet pro ją negalima praleisti jokios šalies karo laivus. Turkai

turi apsiginkluoti Dardanellus, kad galėtų užkirsti kelią kariniam kitų šalių laivam į Konstantinopolį ir į Juodąją jūrą. Tuo būdu Rusijos pakraščiai prie Juodosios jūros būtų apsaugoti nuo užpuolimo iš pusės karinių laivų iš kitų šalių.

Neitrālė Juosta tarp Rusijos ir Pasienio Valstybių

To reikalauja Čičerinas. Berlynas.— Čičerinas, čia apsisotojęs savo kelionėje į Lozanną, be ko kita, pareiškė, kad turėtų būti nustatyta tam tikras neitrālė

ruožtas, arba juosta tarp Rusijos ir pasieninių valstybių. Toks neitrālė ruožtas jau senai yra tarp Finijos ir Rusijos; ir pasirodė, jog tai praktiškas dalykas.

Vandens Dalį Vartos Amerika Stojanti Vietoj Anglies

Išskirta iš vandens hydrogenas — karščiausiai degantis gazas.

HYDROGENAS — SUDĖTINĖ VANDENS DALIS.

Berlynas.— Vienas Miuncheno mokslininkas atradęs, kaip lengvai iš vandens ištraukti vandendarij (hydrogeną). Vanduo susidaro iš dviejų elementų gazų: vander lario ir degio (oxygeno). Hydrogenas dega karščiausiai liepsna iš visu žinomų gazų. Jis galėsias būt vartojamas vietoj anglies fabrikuose ir dirbtuvėse. Profesorius Einsteinas pripažįsta, kad tai be galo svarbus išradimas.

Manchester, Anglija.— Amerikos ambasadorius Harvey kalbėjo, kad reikia pripažinti visas tautas lygiomis. Užsieninė Amerikos politika turinti būt paremta ant laisvės meilės.

Begėdiška deklamacija. Kaip Amerika pripažįsta tautų lygybę ir laisvę, pūkiausiu parodo jos darbai Nikaragvoj, Panamoj, Santo Domingo ir kitur. Ten iversta biaužiausia Amerikos kapitalo diktatūra, panaikinti paprasčiausiai išsniai tautų laisvės ir nepriklausomybės.

DIDŽIAUSIAS KVICIŲ DERLIUS KANADOJ

Ottawa, Ontarij, Kanadą.— Apskaito, kad šį rudenį užderėje Kanadoj kviečių 391,425,000 bušelių. Buvo apseita 22,422,693 akeriai; taigi kiekvienas akieris lauko vidutinai davė po 17 ir pusę bušelių kviečių.

NAUJAS MAIŠTAS VAKARINĖJ CHINIJ

Sanghajus.— Vakarinėj Chinijoj kareiviai vėl sukėlė maištą. Viską plėšia ir vagia; grobia laivus, vaikščiojančius upėmis. Artimiausia sukilimo priežastis esanti ta, kad armijos vyriausybė buvo nutarusi sumaišyti pulkuose kareivius iš vieno pulkų perkelti tam tikrą kareivių dalį į kitus.

SUSAUDYTI DAR 3 AIRIAI RESPUBLIKONAI

Dublinas.— Karo teismo nuosprendžiu, sušaudyti 3 airių respublikonų veikėjai: Joseph Spooner, Patrick Farrelly ir John Murphy. Juos sugavo bebandant bombomis išsprogdinti Oriel House'ą, centrą, kur tyrinėjama kriminalistai. Pas

Spoonerį radę revolverį, o pas Farrelly ir Murphy dvi bombas. Darbiečiai atstovai Airijos parlamente aštriai protestuoja prieš slapto karo teismus ir žudymus, kuriuos dabar varo vyriausybė "laisvosios" Airių valstybės.

Anglų Valdžia Išmokėjo Bedarbiams \$472,500,000 Per 2 Metus

Londonas.— Anglijos valdžia per paskutinius dvejus metus išleido \$472,500,000 bedarbių sušelpimui arba paripinimui jiem darbo, sako Anglijos darbo ministeris, ponas Montague Bar-

low. Valdžią svarsto naujus planus, kad suteikus bedarbiams darbo. Darbiečių vadas Clynes pareiškė parlamente, kad bedarbiai nori ne labdarybės, bet darbo.

GRAIKAI VISAI NUSI-GYVENĖ

Negalėsią Turkam išmokėti nė vieno auksoino už karo nuostolius.

Lozanna.— Graikijos delegatas Venizelos, buvęs Graikų ministeris pirmininkas, sako, kad jo šalies finansai ir tikis visiškai nusmuke. Karas su Turkais nubankrutavęs Graikiją. Turkai reikalauja, kad Graikija jiem išmokėtų \$1,000,000,000 karo lėšų. Venizelos atsako, kad Graikija negalinti jiem išmokėti nė vieno auksoino: jinai per daug sunykusi.

GREITAS KALINYS PO LYTIES OPERACIJAI

San Quentin, Cal.— Buvo senų kalinių lenktynės. Vieni buvo virš 65 metų amžiaus. Lenktynes laimėjo John Ross, seniausias, 73 metų amžiaus. Pereitais metais jam buvo idetos naujos lyties (intersticalės) liaukos iš ožio kiaušinėlių.

Komunistai būk Deginą Fabrikus Vokietijoj...

Berlynas.— Paleista pasakalai, būk komunistai deginą fabrikus. Norį pabloginti darbininkam gyvenimą, ir tuom lengviau patraukti prie revoliucijos. Tai piktas išmislas; skleidami tokius gandus, kapitalistų agentai nori sukelti darbininkus prieš komunistus.

Paraką Laiko Vandenyj

Paryžius.— Likusį nuo karo paraką Prancuzų valdžia laiko ant dugno ežerų ir gilesnių balų. Paraką supiltas į dideles dezes. Po kelias skyles išgręžta kiekvienoj dežėj. Per metus susinaikina arba sugenda dešimta dalis parako. Tiek pat jo sugenda ir kada jis būna supiltas kur sandeliuose ant žemės arba žemėj. Kuomet parakas supiltas į paprastus sandėlius, jis kartais pats užsidega, eksploduoja ir pridriba nuostolių. Kuomet parakas po vandenių, tai nesą tokio pavojaus.

TRAUKIA TEISMAN BROLI BUVUSIO GRAIKŲ KARALIAUS

Italų valdžia ir popiežius protestuoja prieš sušaudymą buvusio Graikų ministerių.

AREŠTUOTI DAR DU GENERALAI

Athenai.— Pranešama, kad panedėlyj prasidės teismas prieš kunigaikštį Andrių, brolį buvusio Graikų karaliaus Konstantino.

Areštuota generolas Dou-smanis, buvusis generalio štabo galva, ir generolas Valetas, buvusis štabo viršininkas Mažojoj Azijoj. Išduota taip pat įsakymas areštuoti Papoulą, buvusį vyriausią komanduojoją Graikų armijos Mažojoj Azijoj.

Kunigaikštis Andrius buvo komanduojojas vieno ar-

mitijos korpuso Sakarijoj. Jam primeta apsilėidimą ir išdavystę. Karalius Jurgis vis dar tebe laikomas savo palocių, kaip kalinys. Gal jis taip pat bus patrauktas teisman.

Italija nepripažinsianti naujos Graikų valdžios.

Roma.— Italų ministerių pirmininkas Mussolini sako, Italija nesiskaitysianti su nauja Graikijos valdžia, nepripažinsianti jos. Anot Mussolini'o, Anglija ir Italija stengėsi nedaleisti žudymo buvusiu Graikijos ministerių; o Prancuzija ramiai sau tylėjo. Popiežius pasiuntęs reikalavimą dabartinei Graikų valdžiai, kad daugiau neuždėtų buvusių Graikijos valdininkų.

RUMUNIJAI ATSIKAKO DALYVAUTI NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJ

Londonas.— Maskvoj nusiginklavimo konferencijoj dalyvauja Lenkija, Estija, Finija, Latvija ir Lietuva. Buvo pakviesta ir Rumunija. Bet jis atsisakė dalyvauti. Priežastis atsisakymo yra ta, jog Sovietai reikalauja, kad Rumunai sugrąžintų Rusijai Bessarabijos guberniją, kurią Rumunai pasigrobė.

ITALIJA NORI ATSIŪSTI AMERIKA PO 100,000 ITALŲ KASMET

Dabar jų atvažiuoja po 42,000.

Washingtonas.— Italijos ministerių pirmininkas Mussolini parašė laišką prezidentui Hardingui delei italų ateivybės. Mussolini norėtų, kad Amerika galėtų priimti bent 100,000 italų ateivių per metus. Sulyg dabartinių gi ateivybės įstatymų, į Amerika gali atkelti ne daugiau, kaip 42,057 italai.

Račo Sostą 3,270 Metų Senumo

Londonas.— Aigipte, ties Luxor'u, vietoj, kur buvo senovėj Thebų miestas, anglas tyrinėtojas, lordas Carnarvon, atrado sostą 3,270 metų senumo. Tai sostas Aigipto karaliaus Tubanko Hamen'o. Labai artistiško darbo, padirbtas iš sloniaus kaulo ir aukso ir prisagytas puikių deimantų. Tatai atrasta "Karalių klonjy" išimurtyuose kambariuose giliai po žeme. Čia laidojosi Aigipto karaliai.

SUIMTI TRYS POLICIJANTŲ UZMUSEJAI IR PLĖSIKAI

Columbus, O.— Areštuoti visi trys plėšikai užmušėjai, kurie buvo pabėgę. Jie nušovė policijantą Goehlerį ir sužeidė policijantą Fridlę. — Vienas plėšikas mūšijį taip pat buvo nušautas. Areštuotieji paskutiniu laiku užsiimdavo vogimu automobilių. Jų paskutinis mūšis su policija įrgi įvyko del pavogto automobilio. Visiem trim gresia mirties bausmė.

Iš 'Sodės' Daro Cukrų

Londonas.— Profesoriai E. C. Baly ir Heilbrau atrado, kad galima daryti cukrų iš vadinamo "sodės vandens": tik reikia užleisti ultra-violetinių saulės spindulių. Woburn, Mass.— Spėjama, kad tai degindariai sudegino namą teisėjo J. J. McGuire.

17 UŽMUŠTA RIAUŠESE MEKSIKOS SOSTINEJE

Darbininkai buvo sukėlę didelę demonstraciją delei vandens bado.

DARBININKUS ŠAUDO IŠ KULKOSVYDŽIŲ.

Meksikos Miestas.— Jau 12 dienų, kaip šis miestas kenčia vandens bado. Sugedo vandens sistema, kuri dūdomis pristatydavo miestui vandenį iš upių, ežerų ir tvenkinių. Vanduo labai brangiai pardavinėjamas. Daugiausia nukentčia

darbininkai nuo vandens bado. Vakar darbininkai surengė smarkią demonstraciją prieš miesto valdybą, kuri leido sugesti vandens sistemai. 3,000 demonstrantų nukeliavo prie miesto rotužės ir ėmė protestuoti. Į protestus policija atsakė šūviais iš kulkosvydžių ir šautuvų. 17 darbininkų krito ant vietos. Sakoma, kad iš viso būsią nužudyta 50 darbininkų. Policija pasakoja, būk demonstrantai pa-

degę rotužę.

ORGANIZUOSIĄ LIBERALŲ PARTIJĄ AMERIKOJ

Programa La Follette'o ir kitų "radikalių" senatorių.

Washingtonas.— La Follette'as ir kiti "radikalai" republikonai senatoriai stroptai ruošiasi į kovą prieš senuosius, atžagareivius republikonus. Rengia sau dirvą del 1924 metų rinkimų. Spėjama, kad "radikalai" republikonai gaus sau šalininkų iš pažangusiųjų demokratų, ir galės sudaryti naują, liberalų partiją. "Radikalai" republikonai yra sau pasibrėžę šitokią programą: Atmesti pašalpa laivų kompanijom; ta pašalpa prezidentas Hardingas ir

senieji republikonai nori suteikti iš šalies izdo. Duoti fermeriam trimetinių paskolų iš federalių bankų. Papiginti gelžkelių kainas už prekių gabenimą, ir tuo būdu palengvinti fermeriam pristatyti savo produktus į miestus, į rinkas. Išleisti įstatymą prieš papirkinėjimą ir suktybes lauke rinkimų, taip pat prieš didelių pinigų išleidimą iš rinkimų tam tikrų kandidatų į valdžios vietas. Panaikinti Esch-Cummins įstatymą, kuris užtikrina gelžkeliams gerą pelną. Tokią programą remia 13 senatorių ir 26 kongresmanai.

LIETUVOS ŽINIOS

BAUDZIA MIRTIM NET NEPILNAMEČIUS.

Vilnius.— Dienraštįj "Vil. Utro" aprašyta drąsus pabėgimas vieno gudų partizano Petro Cichanavičiaus iš lenkų nagų. Neseniai jis suimtas su keliais gudų sukilėliais. Du suimtųjų lenkai nutarė sušaudyti. Nutarimas turėjo būti įvykintas Vileikoje. Anksti rytą tuos du pasmerktuosius ginkluoti kareiviai išvarė už miesto. Su jais atvyko keletas augstesnių valdininkų ir stačiatikių šventikas. Kai pasmerktuosius pastatė prie stiebo, aplink apstojo lenkų kareiviai, o šventikas klausė išpažinties. Staiga vienas pasmerktųjų rėžęs retėžiais šventikui per galvą, ir Cichanavičius pasileido bėgti. Kadangi buvo tamsoka, kareiviai, nematydami bėglio, pradėjo į visas puses šaudyti. Vienok tepataikė tik į besėdinti vežimė Vileikos miesto starostos vežiką, kurį ir nukovė. Bėglys laimingai pasislėpė. Lenkų laikraščiai rašo, kad jis išbėgęs į Tarybų Rusiją. Blogiau dalykas pasibaigė kitam pasmerktajam, Vlado Labeckui. 11 val. gauta iš Varšuvos telegrama

įsakymas sustabdyti bausmę, nes jis nepilnametis, ne turi nė 19 m. Bet pasmerktasai jau 6 val. ryto buvo sušaudytas.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Paryžius.— Austras mokslininkas Walter'is Finkel'is daro vabalam operacijas, kur vieno vabalą galvą prigdydo kitam; pav., musėms galvą prigdydo širšei ir antrai. Kai permains galva, tai ir visas kūnas persimaino, ir pasidaro panašus į kūną to, kam pirma priklausė galva.

Berlynas.— Dešimtas Vitos Rusijos Sovietų Kongresas pakeisias vardą Rusų Sovietų Federacinės Respublikos. Jo vieton būsią įvestas naujas vardas "Sąjunga Socialistinių Sovietų Respublikų".

Vienna, Austrija.— Buvo nusimainiusios krikščionių studentų riaušės prieš žydus studentus. Vėl atstada rė augstosios mokyklos. Be krikščionių studentai pastoja žydnam kelią prie durų ir neleidžia į universitetus, akademijas ir kolegijas.

Paryžius.— Susiorgavo čia italų fašistų

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijotose Valstijose ir Kanadoje — metams \$6.00; pusei metų \$3.00. Trims mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

DARBO PARTIJA

Gruodžio 11 dieną Clevelande įvyks skaitlingas darbininkų unijų delegatų susižiavimas, kuriame, kaip jau matome, bus sutvėrta Amerikos Darbo Partija. Rodos, ištrauks didžiausias unijas, ir, gal būt, kai kurias politines organizacijas. Kaip kad yra Anglijos Darbo Partijoj. Tai bus skaitlinga organizacija.

Ar sąmoningi darbininkai privalo dėtis prie to darbo? Taip, jie turi dėtis. Jei klausimas būtų statoma, ir ta partija gerai tarnaus darbininkų reikalams, tai būtų galima argumentuoti ir prieš. Bet taip klausimas nūnės nestatoma. Partija organizuojasi, ar kam to nereikės, ar ne.

Amerikos darbininkų judėjimas, kaip jau kelis kartus nurodėme, pastaruoju laiku pasuko gerojone. Senose amatinėse unijose eina agitacija už jungimą jų pastatymą ant industrinių pamatų. Politinė sąmonė auga Amerikos darbininkuose. Ka tik praėję dielė streikai įrodė Amerikos darbininkams, jog kuomet jie išsina kovon, jiems prisieina kovoti ne vien prieš industrijos magnatus-išnaudotojus, bet ir prieš jų tarnaitę valdžią. Valdžios pastangos laužyti angliakasių streiką ir generalio prokuroro Daugherty drausmės prieš gelžkelių streiką aiškiausiai įrodė darbininkams, jog jiems reikia grumtis ir su valdžija. Jie pradeda versitinkrinti, kad kiekviena klesų kova yra politinė kova. Ir jie mato, kad reikia kovoti ne vien industrijos auke, bet politiniame lauke. Jie mato, kad vietoj kapitalistų bernų, reikia siųsti valdžion savo atstovus.

Tiesa, Samas Gompersas ir jo padėjėjai dar vis laikosi savo senos politikos, kad remti "darbininkų prietelius", o tais "prieteliais", Samas visados rasdavo demokratų, ir kai kada republikonų — abiejį, žinoma, kapitalistų bernai. Bet ir pati A. D. F., kurios prezidentu yra p. Gompersas, jau spjovė ant tokios politikos. O pažangesni jos vadai prisipažino, kad jie turėjo klaidą šalindamies nuo politinio darbininkų judėjimo, ir dabar tai atitaisys.

Kad Amerikos darbininkai pradeda politiniai darsi protėti, tai rodo ir tik ką praėję rinkimai. Kur buvo kokie "radikalai" senose partijose, visus juos išrinko. Missouri valstijos senatorius Reed, kuris stoji už pripažinimą Rusijos Sovietų valdžios, abiejų partijų buvo baisyai niekinamas laike rinkimų. Bet, nežiūrint to, jis vėl išrinktas senatan. Montanoj, Minnesotoj, Wisconsin, Iowoj, Nebraskoj, Oklahomoj išrinkta taip vadina "radikalai". Visa tai rodo darbininkų šaliniams nuo buržuazinių partijų, kilimą jų politinės sąmonės.

Kuomet darbininkai mano, jog reikia išrinkti savo atstovus į parlamentą, į valdvietes, kad jie tarnautų darbininkams, tai, mes žinome, dar neviskas. Bet tai yra geras apsišreikšimas. Darbininkai čia visai atmeta rėmimą buržuazinių partijų ir atsiskiria nuo buržuazijos. Jie veikia savystoviai kaip klesla. O tai labai svarbu. Tada daug lengviau išjudinti juos atmušti buržuazijos puolimus ant darbininkų judėjimo. Jie tuomet geriau giną revoliucinį judėjimą. O vėliau suranda ir tikrąjį kelią prie galutinio išsiluosavimo.

Delto, ir Amerikos Darbo Partijos tvėrimas yra svarbus įvykis darbininkų judėjime. Jis rodo, kad Amerikos darbininkai mano veikti politiniai savystoviai, kaip klesla.

Be abejonės, tarpe tvėriamųjų tą partiją randasi ir tie, kurie jiesko karjeros ir nauodosis ta partija tik kaip tikslui. Bet juk tokių žmonių buvo ir yra visur visuomet. Tik delto, kad jų yra, sąmoningi darbininkai negali atsiskirti dalyvauti joje. Kaip tik prieš tai — jų pareiga eiti ten ir numaskuoti tokius žmonių darbininkų akyse. Kova su tokiomis elementais, darbininkams jau yra paprastas dalykas.

Darbo Partija ne vien statys savo kandidatus į parlamentą ir visokias uredininkystes, bet ji veiks ir prieš kiekvieną buržuazijos valdžios pastangą pulti darbininkus. Žinoma, jos gerumas priklausys nuo to, kiek sąmoningi darbininkai turės įtakos joje. Bet jeigu ta partija ir nieko gero neduotų darbininkams; jei ją užduotų kraštutiniai atžagareiviai, vistiek mes negalime dėtis nuo jos, nes ten bus šimtai tūkstančių darbininkų. O mūsų pareiga juk dalyvauti visur, kur yra mišrūs darbininkai. Tada yra žinoma kiekvienam sąmoningam darbininkui.

Vilnietis.

APŽVALGA

SUSIRŪPINĖ KAS BUS PREZIDENTU.

Amerikos katalikų spauda susirūpinus klausimu, kas bus išrinktas Lietuvos prezidentu. St. Seimas, viešpatavęs du ir pusę metų, atskiro prezidento nerinko, bet paskyrė tą patį, kuris buvo išrinktas St. Seimo pirmininku. Dabar mano, kad Seimas rinks atskirą prezidentą. Kadangi Seime vieni krikščionys nesudaro didžiumos, todėl ir nėra užtikrinimų, kad jiems pavyks prezidentu savo žmogų išrinkti. Norėdami savo žmogų išrinkti, jie turės savo pusėn patraukti porą atstovų kitų partijų. Katalikai spėja, kad jiems pavyks prezidentu išrinkti buvusį St. Seimo pirmininką ir eįsį prezidento pareigas kunigą Stulginskį. Vienok jie mano, kad "kairosios" sriovės iš savo pusės statysią socialdemokratą M. Biržišką.

Kad klerikalai išrinkt prezidentu savo žmogų, nėra nei kalbos. Bet jeigu kartais būtų išrinktas ir socialdemokratas M. Biržiška, tai Lietuvos padėtis nuo to nei kiek nepagerėtų, nes ir jis pūstų ton pačion dūdon, kurią jam pakliūtų buožija arba jos tarnai. Juk ir St. Seime krikščionys demokratai turėjo didžiumą, vienok nei kiek nebijoję skirti ministerių pirmininku socialistą Grinių, nes gerai žinojo, kad jis jiems bus nepavojingas. Todėl nieko nuostabaus nebūtų, jeigu kartais prezidentu taptų nuskirtas ir socialdemokratas M. Biržiška, nes pastaraisiais laikais jis ne žodžiais, bet darbais parodė Lietuvos buržuazijai savo ištikimybę.

VĖL ŽINGSNIS ATGAL.

Lietuvos atstovas Washingtono Čarneckis, pamatęs Amerikos lietuvių pasiūlymą verstiną registraciją ir mokėjimu dešimtnių, palengva vis daro žingsnį po žingsnio atgal. Pirmiausiai jis pareiškė, kad kurie nesiregistruos, tai Lietuvoje jų privatinė nuosavybė visgi nebūsimanti konfiskuota. O kada buvo paskelbta registracijos įstatymas, tai pirmoji Čarneckio ranka kun. Kemesis, buvo paskelbęs, kad ir privatinė nuosavybė bus konfiskuota. Vėliau jis vėl pareiškė, kad prašęs Lietuvos valdžią dar pratęsti registracijos laiką, nes dabar jis užsibaigia su 22 d. gruodžio š. m. Veikiausiai, pamatė, kad labai mažas nuosavimas registruojasi.

Dabar "Garso" No. 48 tu-las P. Mikėnas, agituo-damas už registravimą, ve-ką pasako: "Norime lygybės, norime Lietuvos pilietybės privilegijų, registruokimės, būki-me Lietuvos pilieciais. Tie-gi, kurie tikrąjį delei netur-sai negalime užsiregistruoti, pristatę neturto liūdijimą

sulyg Atstovybės pranešimo, gausime pasus veltui. Tie gi, kurie protestuodami nesiregistruosime, galėsime savintis už tėvynę raudonąjį rojų, arba likti nežinomos šalies pilieciais".

Matote, jau naujas žingsnis atgal, jau beturčiam žadama pasas veltui. Bet jeigu didžiuma nesiregistruos, tai ir visą savo įstatymą apie registraciją turės gurban įmesti.

IR ČARNECKIS NESISKAITO.

Vargšai tie "Naujienu" redaktoriai! Su jais ne tik darbininkai nesiskaito, bet ir Lietuvos atstovas Čarneckis, kuriam jos taip patikauja.

"Naujienu" labai noriai talpina visus Lietuvos atstovybės pranešimus, visą varomą agitaciją už registraciją ir t. t. Bet štai

TAS KEISTUOLIS DEBSAS

Kalbėdamas dideliame susirinkime Chicagoje senelis Debsas pareiškė:

"Is didžiojo pasaulinio karo išsinešė tik vienas geras dalykas — sovietizmas. Kaip saulė pakyla rytuose, tai tokiuo jau tikrumu pakils visapasaulinė respublika..."

Debsas karštai stoji už tai, kad remti tuos komunistus, kurie pateko kalėjimui už sulaužymą vadina anti-sindikalistinio įstatymo Illinois valstijoje. Tą įstatymą jisai pavadino labai prastu vardu. Be to, jisai pasakė: "mes turime neužmiršti ir tuos, kurie pateko bėdon Michigano valstijoje... Aš keliu savo balsą prieš tolimesnį laikymą kalėjime visų tų, kurie tapo nuteisti karo metu... Visai nesigailiu to, kad aš buvau nusistatęs prieš karą. Ir ateityje aš neklausysiu komandos jokios kapitalistinės valdžios, kuri lieptų man stoti už karą."

Kaip matote, tai Debsas visai neblogoi nukalbėjo Chicagoje. Išrodo, kad jisai simpatizuoja sovietizmui ir pritaria tam, kad remsi Amerikos komunistus. Šiuo atžvilgiu jo nusistatymas visai kitoks, negu nusistatymas Socialistų Partijos, prie kurios Debsas priklauso. Dar visai neseniai jisai pasakė, kad Leninas yra stambiausias pasaulyje žmogus, tuo tarpu jojo draugas Socialistų Partijoje Šlezingeris išvadino visus Sov. Rusijos vadovus sukčiais ir grafteriais.

Kaip daug nenuoseklumo Debsio pozicijoj! Ir tą jo nenuoseklumą, tą jo sentimentalį prisirišimą prie S. P. išnaudoja tokie geltoni politikieriai, kaip Bergeris, Hillkuitas ir Oneal — didžiausieji priešai Sovietų Rusijos.

Debsas visuomet stoji už principą industrialio unijizmo. Delai tos priežasties ji-sai padėjo susiorganizuoti ir I.W.W. Gi dabar labiau

pasirodo, kad visa tai atlieka ne pats Čarneckis, ne jo sekretoriatas, bet Lietuvos Informacijų Biūras. Todėl "Naujienu" redakcija, talpindama viską, kas tik išsina iš Lietuvos Informacijų Biūro, nusi-skundžia, kad Čarneckis neturįs nei mažiausio padarumo. Girdi, visokie oficialiai pranešimai, siuntinėjami spaudai, turėtų būti su Čarneckio parašu, o ne taip, kaip kad dabar esą — su Lietuvos Informacijų Biūro parašu.

"Naujienu" redakcijai daug smagiau būtų talpinti visus atstovybės pranešimus, jeigu po jais Čarneckis pasirašytų, nes tuomet visis svietas matytų, jog Čarneckis skaitosi su "Naujienu" redakcija, o dabar to nėra ir jos priverstos talpinti viską, ką tik gauna iš kokio ten Lietuvos Informacijų Biūro.

Ištikro ponas Čarneckis neturi mandagumo, jeigu su "Naujienu" redaktoriais nesiskaito.

sia remia, labiausia agituoja už principą industrialio unijizmo komunistai ir Trade Union Educational League. Jie stoji už tai, kad kiekvienos industrijos darbininkai susiorganizuotų į drūtą, galingą industrial uniją. "Amalgamacija", unijų vienijimas yra vyriausias obalsis visų raudonųjų unijistų.

Na, o Debsas? Jisai priguli prie Partijos, kuri faktinai pritaria gompersinei politikai, kuri remiasi ant susiskaldžiusių amatinių unijų. Tuo būdu Debsas eina prieš savo locną filosofiją.

Cia ir vėl mes matom, kaip nenuosekliai elgiasi Debsas. Jojo sentimentalizmas, jojo jausmiškumas ne tik neleidžia jam griežtai pertraukti ryšių su Soc. Partija, bet duoda pastarajai galimybės naudotis jo vardu ir garsinti nuskuliusią firmą tos geltonosios partijukės.

Mums malonu, kad Debsas, bent retkarčiais žmoniškai atsiliepia apie mūsų žmones, bet remdamas Soc. Partiją jisai remia tą menševizmą, kuris privaisino pasauli Noskių, Seidemanų, Kerenskių, Černovų, Dąšinskių ir Janulajčių. Tai yra labai blogas darbas.

ZIGZAGAI

Tik "Naujienu" štabo vyrai gali kitus vadinti idiotais ir panašiais vardais, nes jų štabe yra daktarų, advokatų ir jiems panašių elementų. Bet jeigu kas "N." štabą pavadina idiotais, jos tuojau sušunka: žiūrėkite, kaip mus šmeižia!

Mat, kitą idiotu vadinti neturint diplomu nedrįsk.

Ar "Naujienu" redaktorius Grigaitis vis dar skaitosi Chicago darbininkų tarybos pirmininku? Tuo.

RUSIJOS POLITINIO KARO METRAŠTIS

Tikrenybėje, pilietinio karo pradžia reiktų skaityti nuo pirmo nepasisekusių sukilimo, buvusio liepos mėn., 1917 m. Petrograde. Paskui sekė generolo Kornilovo avantiura, įvykusi rugpjūčio mėn. 1917 m.

Lapkričio revoliucija su įvykusiais mūšiais Petrograde, po Gatčina, Moskvoje, Kazaniuje, Omske ir t. t., tai buvo didžiausi proletariato laimėjimai.

Visas pilietinis karas dalinamas į tris laikotarpius. Pirmas laikotarpis skaitomas nuo lapkričio mėn. 1917 m. iki balandžio mėn. 1918, metų.

Donas.

25 lapkričio atamano Kaledino kariuomenė, pradėjus puolimą, užėmė Rostovą ir sušaudė paimtus bolševikus — Rostovo Darbininkų Atstovų Tarybos narius.

Pradžioje gruodžio atvyko į Doną generolai Kornilovas, Aleksejevas, Denikinas, Markovas, pabėgę iš Bichovo kalėjimo ir pradėjo organizuoti liuosnorių armiją.

11 ir 12 d. gruodžio įvyko pirmi mūšiai palei Juzovką Kaledino kariuomenės su raudonarmiečių būriais.

28 sausio 1918 m. Siverso armija užėmė Taganrogą. Bendrai puolimais Sablino ir Petrovo armijų tapo užimta stotis Kamenska.

24 vasario 1918 m. Tarybų armija užėmė Rostovą. Liuosnorė armija, atsitraukus, numaršavo Kubanio linkui.

Ukraina.

16 d. sausio 1918 m. Odesoje, po mūšių gatvėse su gaidamakais, valdžia perėjo revoliucinio komiteto rankosna.

16 d. sausio raudonieji kareiviai įmaršavo į Kijevą ir susijungė su sukilusiu garnizonu.

Vasarį mėn. Vokiėtijos kariuomenė pradėjo pulti ant Ukrainos.

Kovo mėn. vokiėčiai su gaidamakais užėmė Kijevą. 26 d. kovo, po didelių mūšių, raudonarmiečiai apleido Poltavą.

7 d. balandžio raudonarmiečiai apleido Charkovą. Pradžioje gegužės mėn. visa Ukraina buvo užimta Vokiėtijos ir Austrijos kariuomenės, po kurios sargyba šalį valdė "Liaudies Tarybos", kurias paskui nuvertė getmanas Skoropadskis.

Šiuomi pirmas laikotarpis ir užsibaigia.

Antras laikotarpis skaitosi nuo gegužės mėn. 1918 m. iki pradžiai 1920 metų.

Gegužės mėn. 1918 m. sukilimas čecho-slovakų, užėmimas rajono vidurinės Volgos.

Birželio, liepos ir rugpjūčio mėn. buvo didelių mūšių su čecho-slovakais upės Volgos baseine.

8 d. rugšėjo 1918 m. raudonarmiečiai visur pradėjo

smarkiai pulti čecho-slovakus ir ucredilkos (Steigra-mojo Seimo) armija.

10 d. rugšėjo raudonarmiečiai užėmė Kazanių.

12 d. rugšėjo pirmoji Raudonoji Armija, po vadovyste draugo Tuchačevskio, užima Simbirską.

4 d. spalio raudonarmiečiai užėmė Sizrjanį.

7 d. spalio Tarybų Armija įmaršavo į Samarą, kurią iškilmingai pasitiko Samaros darbininkai, jau anksčiau sukilę prieš baltgvardiečius.

25 d. spalio Tarybų kariuomenė užėmė Buguruslaną.

31 d. gruodžio Tarybų kariuomenė užėmė Ufą.

22 sausio 1919 m. raudonarmiečiai, esant 30 laipsnių šalčio, nuveikė didelį priešų atkaklumą, užėmė Orenburgą.

27 d. vasario 1919 m. užėmė Orską.

Šiuomi užsibaigia visiskas sumušimas ucredilkos armijos, kurią pakeisti atėjo Kolčako armija, suorganizuota Sibiro gilumoje.

Kovo mėn. 1919 m. admiralas Kolčakas pradeda pulti Tarybų armiją ir 12 d. balandžio jau priešakinės armijos dalys buvo tarpe 60—30 verstų į rytus nuo Volgog.

Balandžio ir gegužės mėn. Tarybų armija rengėsi prie naujų puolimų.

4 d. gegužės Tarybų armija vėl užima Buguruslaną.

13 d. gegužės Tarybų armija užima Bugolmą.

27 d. gegužės Tarybų armija užima Orenburgą.

10 d. birželio užima Ufą.

1 d. liepos T. armija užima Permą ir Kungurą.

5 d. liepos Raudonoji Armija užėmė Nikolajevską ir Krasnoufmską.

14 d. liepos — užėmė Ekaterinburgą.

3 d. rugpjūčio po Celinbinksu raudonarmiečiai šūmušė tris Kolčako divizijas ir 15,000 paėmė nelaisvėn.

8 d. rugpjūčio, Raudonoji Armija, po didelių mūšių, užėmė Tiumeną.

20 d. rugpjūčio Raudonoji Armija užėmė Orską.

7 d. rugšėjo R. Armija užėmė Tobolską.

Pabaigoje rugšėjo baltgvardiečiai sukoncestravo visus savo spēkas ir smarkiai pradėjo pulti Tarybų armiją, kuri buvo priversta atsitraukti į Tobolą paupį.

Lapkričio mėn. Tarybų armija pradėjo pulti Omskio linkui.

14 d. lapkričio raudonarmiečiai užėmė Omską.

15 d. gruodžio raudonarmiečiai užėmė Novo-Nikolajevską.

29 d. gruodžio tapo užimtas Tomskas ir pakliuvo nelaisvėn visis baltgvardiečių štabas su visais komandieriais ir daugybe kareivių.

7 d. sausio, 1920 m. tapo užimtas Krasnojarskas ir liko išblaškityta nepilietinė armija. (Toliaus bus.)

TRUMPA DARBININKŲ JUDEJIMO ISTORIJA

Parašė V. Kapsukas.
(Paskaitų konspektas.)
I. Pramonės Pervarta Anglijoje.

Darbininkų judėjimas, tikra to žodžio prasme, prasideda kapitalistinei gamybai išsiplėtojusi. Pirmiausia ji išsiplėtoja Anglijoje, užtat Anglija pasidaro ir naujosios gaudynės darbininkų judėjimo gimtinė.

Pirmojo XVIII šimtmečio pusėje Anglija da buvo žemės ūkio šalis. Joje buvo daug ūkininkų ir smulkių nuomininkų. Viešpatavo trilaukis ūkis ir rėžiai. Dar buvo užsilikusių nemaža bendrų ganyklų ir miškų.

Tiesa, jau XVI šimtmetį pradėjo plėtotis Anglijoje pramonė, ypatingai vilnų pramonė, ir "avyų pradėjo būti ūkininkus": pasidarė labai pelninga kuodaugiausia avių laikyti; tam reikėjo plačių ganyklų; galinę dvarininkai-lordai pradėjo savintis bendrąsias ganyklas, tvoromis tvėrti savo laukus ir versti juos ganyklomis.

XVIII šimtmetį Anglijos pramonė jau pirmąją vietą užima. Ten jau manufaktūrą randame. Bet daugiausia gamina smulkus sodžių gamintojai, kurie gauna medžiagą iš tam tikrų tarpininkų ir jiems savo tavarus parduoda; dalinai da ir žemę jie dirba.

Bet rankų darbo dirbinių jau pradeda nebepakakti atsiradusiai plačiai rinkai. Prasideda ieškojimai, kaip padidinus gamybą. Ir čia vienas už kito atsiranda išradimai, kurie atneša visą revoliuciją pramonėje. Pirmas išradimas, kuris inėšė didelių permainų Anglijos darbininkų gyvenimui, tai buvo mechaninė verpiamoji mašina "dženni", kuri iš pradžių dirbo 16 ratelių, paskui 120-čia. Ji buvo išrasta 1764 m. Gargrivo. 1764 m. Arkraitas išradė savo "vandeningą" mašiną plonam bovelnos verpimui, o 1775-79 m. Kremptonas padarė kombinaciją iš Gargrivo ir Arkraito mašinų ir gavo naują "miul"-mašiną. Pirmosios mechaninės staklės buvo išrastos Kartraito 1785 m. Pirmutiniai išradimai buvo padaryti naujoje bovelnos pramonėje, kuri nebuvo taip suvaržyta, kaip senoji vilnų ir linų pramonė, bet pamažu

mašinos buvo pritaikomos ir tose šakose. Milžinišką reikšmę turėjo Džemso Uatto išrastoji 1784 m. garo mašina, kuri ilgainiui buvo pritaikyta visai mašininėi pramonei. **Fultonas** 1807 m. išranda garlaivį — pirmas garlaivis atėjo iš Amerikos į Europą 1819 m. per 26 dienas. Pirmasis geležinkelis visuomenės naudojimui buvo atidarytas Anglijoje 1825 m.

Tai inėšė didžiausią pervartą visoj gamyboje. Mašinų pagelba galima buvo nepalyginamai daugiau pagaminti, negu rankų darbu. Prekės išeidavo pigesnės. Užtat vienas už kito pradeda rasti fabriškai. Su jais negali išlaikyti konkurencijos smulkūs gamintojai. Jie nyksta, eina į proletariato eiles.

Giliausios permainos įvyksta ir žemės ūkyje. Pramonė plėtojantis ir gyventojų skaičiui padidėjus, žemė pradeda duoti daugiau pelno. Stambieji fermeriai pradeda kelti žemės ūkį. Kad daugiau jos suėm ir savo rankas, lordai XVIII šimtmečio antroje pusėje pradeda supirkinėti suvargusių mažųjų ir amatninkų žemes, naikinti smulkiosius nuomininkus, ginti nuo savo lauko bežemių grintelninkus. Tuo būdu dažnai istisų valscių žemė atsiduria kelių lordų rankose.

Nuvytieji nuo žemės sodiečiai dalinai eina į pramonę dirbti, kiti virsta lauko darbininkais, tretii, negaudami jokio pastovaus darbo, pasidaro klajūnais, panašiais į Rusijos "basokus". Tuo būdu Anglijoje antroje pusėje XVIII šimtmečio ir XIX šimtmečio pradžioje įvyksta didžiausia revoliucija gamybos srityje — pramonės ir žemės ūkyje. Milionai smulkiųjų gamintojų neteko savo darbo priemonių ir įstumti buvo į proletariato eiles. Anglijos gyventojai griežtai pasidalino į dvi klases: kapitalistų ir proletariato. Žinoma, tarp jų buvo ir tarpinių klesų, bet minimosios yra pamatinės.

Literatūra: Engelso "Anglijos darbininkų klesos padėtis", įžanga; Riazanovo pastabos prie "Komunistų Manifesto", atitinkami puslapiai. Kas norėtų nuodugniau susipažinti, tam pataria

Prie Sumanymo Tverti Lietuvių Ūkininkų Grupę Vykti Rusijon

Aš ir noriu išreikšti savo nuomonę per "Laisvę" kaip link Seno Vinco pakelto klausimo. Aš pilnai sutinku vykti Rusijon su tokia ūkininkų grupe, bet nesutinku su Seno Vinco ir laisviečių nurodymu, kad prijaučiantis tam sumanymui turi išreikšti savo nuomonę per "Laisvę" ir tada matysime, jeigu bus užtekinai pritarę, kurie sutinka vykti Rusijon ir užvesti komuna, tada bus paskelbtos visos informacijos ir kokiomis sąlygomis tokios grupės priimamos Rusijon. Aš nesutinku su tuo augščiau minėtu patvarkymu. Išėty taip, kad bosas, duodamas man darbą, sakytų: kiek gausi algos, tai vėliaus pasakysiu. Arba vėl: jeigu mes parengtume kokią pramogą, balių ir atspausdintume apgarsinimą sekančiai: Kaip susirinksite prie svetainės durų tam tikras skaičius, tai tada mes pasikelbsime pramogos programą, ir kam skiriamas pelnas. Tai manau, kad mažai kas ateitų prie svetainės durų. Musų žmonės pripratę Amerikoje programą perskaityti kol dar jie namie, o tada sprendžia, ar eiti, ar ne. Tai taip man matosi ir su Seno Vinco užmanymu. Kiekvienas turi sužinoti šiek tiek kol jis dar ant vietos, linku kur jis turi eiti, ar visai neiti. Pavyzdin, Amerikos lietuvis ūkininkas, norėdamas prisidėti prie tokios grupės, turi iš kalno žinoti apie tokį prisirengimą. Turi išsipaarduoti ir turi žinot ką išsipaardavęs turi daryti. O tas atlikti nėra taip lengva. Jeigu jis žinotų iš kalno išlygas, tai jis stropiau darbuotų, rengtųsi. O ilgas rengimasis tai gal bet per vėlu. Kalifornijos draugas pasakė: "Mės išsikėpsime, mes patys ir suvalgysim." Mano supratimu, tvieriant tokių ūkininkų grupę, reikia kviesiti ne tik Amerikos ūkininkus, bet ir fabriko darbininkus, kurie supranta ukės darbą ir mylėtų būti tokioje komunoje. Lai atsišpepia ir jie. Pagal Seno Vinco nurodymą, kiekviena seimyna turi turėti apie \$3.000 dolerių. Per 20 seimynų pasidarys \$60.000. Tai yra kavalakas pinigų įdėti į vieną daiktą. Taigi, mano supratimu, tokią grupę tvieriant ir su tokiu kapitalu iš darbininkų klesų, neturėtų jiems pirma pasakyti, kokia jie vietą gaus, kokioje apieplinkėje, kokioje žemėje, kokios trobos, kiek miško, ar be miško; ir kokios išlygos iš Sovietų valdžios pusės ir ar galima vietą pasibinkti. Žinodamas šiek tiek aplinkybes, žinotum, kokia mašinerija ten geriausias tinkla ir kokias sėklas imti su savim sulgt to krašto augimo, bet ne akiai sakyti: kaip

riama **Toinbi** "Pramonės pervarta Anglijoje XVIII š.", anglų ar rusų kalba. (Bus daugiau.)

nuvažiuosim, tai kur mumis pasiskirs, tai bus gerai. Ne, draugai, gal paskirti mus į tokią vietą, kur nei vienas nenorėtų būti. Gal prisieity galus pirštų kirmisti. Taigi aš tam ir priešingas. Mes norim pirma žinoti, kur mus žada paskirti, o tada mes padarysime prižadą, arba ne. O kitaip, tai būtų aklas tvėrimas grupės ir veltui darbas ir rašinėjimas. Jeigu žmogus nori išreikšti savo nuomonę, tai jis pirma turi žinoti, apie ką jis turi mislyti; turi apvertinti tą daiktą pats. O jeigu jis nežino, tai žinantis jam turi paaiskinti pirma, negu jis išduos savo nuosprendį, o kitaip jo nuosprendis dažnai būtų priešingas jo paties valiai. Tai tokiu man išraiška. *Senas Sidius.*

KORESPONDENCIJOS

DETROIT, MICH.

L.M.P.S. 17 kp. atsakymas Detroito Keliatinkiniui.

Korespondencijoj, tilpusioje "Laisvės" No. 255, Detroito Keliatinkinis aprašo kadaise "ekstra kairiųjų" krėsths šposus. Rašo: "Jom nepatikto tula M. kaipo simpatizatorė A. D. P. Surado neva faktų, buk ji kuopos pinigų "nukliaukė". Na, ir pasidarė bavaus "tavorškai" Uršulei, suspendavo 6 mėnesiam. Bet dabar jau surasta dokumentai, kad Detroito krasoje, į taip ir Brooklyno, kad ji pasiuntus buvo visus pinigus ir kad kairiųjų faktai, būk ji dalį sau pasiliko, buvo tik bjaurus melas, šmeizimas. Suspendavima šiaip laip nuėmė, bet ar ant ilgo, sunku pasakyti."

Jeigu "Keliatinkinis" dalyko nežino, tai geriau nerasytu. O jeigu žino, tai kodėl neparasė, kaip ištikrųjų buvo? Dalykas buvo taip: drg. P. Masienė buvo agentė "M. B." 17 kp. 1921 m. Pirmą pusmetį ji išbuvus 6 mėnesius agente išdavė raportą žodžių ir buvo žioplai priimtas, bet ji turėjo daug numerių neispaardavus, kuriuos ji pridavė kuopai ir kp. jai atmokėjo, kada ji pareikalavo. Paskutinė bila 6 dol. su centais išmokėta lapkričio 11. 1921 ir viskas buvo užbaigta. Bet 1922 m. pradžioje drg. U. Kasparkienė užėmė turtų raštinkės vietą ir dolerių. Per 20 seimynų pasidarys \$60.000. Tai yra kavalakas pinigų įdėti į vieną daiktą. Taigi, mano supratimu, tokią grupę tvieriant ir su tokiu kapitalu iš darbininkų klesų, neturėtų jiems pirma pasakyti, kokia jie vietą gaus, kokioje apieplinkėje, kokioje žemėje, kokios trobos, kiek miško, ar be miško; ir kokios išlygos iš Sovietų valdžios pusės ir ar galima vietą pasibinkti. Žinodamas šiek tiek aplinkybes, žinotum, kokia mašinerija ten geriausias tinkla ir kokias sėklas imti su savim sulgt to krašto augimo, bet ne akiai sakyti: kaip

to laiko nesilankė ant susirinkimų (rodos, iki spalio m., 1921). Ir jį drg. U. K. sakė, kad jį turėti kaip patėmijus, todėl jį pakėlė šį klausimą. Tada drg. P. M. sakė, kokių v. ponis (? Red.) nori? Visi pinigai, kiek priklausos, yra mano pasiusti. Kilo barnis tarp judviejų ir likosi išrinkta komisija tam viskam iširti. Komisija kreipėsi pas drg. P. M., kad priduoity bilas, jeigu turi, bet pas jį radosi tik viena bila kovo m., 1921 m. Kitos, sakė, jau prapuolė.

Tada komisija kreipėsi į centrą, klausdama, ar drg. P. M. užsimokėjus už "M. B." iš centro gavom atsakyma, laiška, kad jį užsimokėjus visus pinigus ir susirinkime buvo sakę, kad jau viskas užbaigta, o centro pranešimas patvirtino, jog tai yra teisinga. O drg. U. K. sakė: pas jus užbaigta, o pas mane da ne. Aš nesutinku su tokiu laišku; aš reikalauju dokumentų, kada ir kiek buvo pasiusta. Ir vėl barnis tarp jų: viena ginasi, kita sako pažiūrėsim, kaip ten yra. Bet drg. U. K. buvo teisingas reikalavimas dokumentų, kurį jokis rimtas žmogus negali pajsmerkti. Tik su dokumentais galima surasti, kaip darbas buvo atliktas. Na, ir vėl palikta ta pati komisija reikalauti atskaityti iš centro ir buvo reikalauta iš centro, kad atskaityt atskaityt ar drg. P. M. laiška, kurį jį sakė pasistmė, reikalauti prarodymų iš centro, kad jį užsimokėjus. Tada atskaityt laiška iš centro su atskaitytomis ir kartu drg. P. M. laiška trijų puslapių, kuriame ji teisinasi prieš centro drg., o smerkia U. K. ir prašo išgelbėti ją iš didžiausio apšmeizimo ir kartu pasiūnia \$7.25, kuriuos ji turėjo sau save pasilaikius. Laiškas buvo rasytas 20 d. vasario 1922 m., ant rytojų po susirinkimo, o iš vakaro gynėsi, kad visi pinigai yra pasiusti. Reiškia, melavo. Tam laiške rašo, kad iš priezasties ligos negalėjo pirmiau pasiusti. O tuom patim kartu kuopos susirinkimuose ir Friends of S. R. Lietuvių Skyrių dalyvauja. Tiesa, sirgo prieš Kalėdas 4 ar 5 savaites, bet po tam ir vėl lankė susirinkimus. Reiškia, buvo sveika ir jau buvo atstunas mėnesis, kaip jį buvo užbaigus savo darbą ir dar turėjo nepašiusintus tuos \$7.25. Tai klausimas, ar butų buvę kada pa-

KORESPONDENCIJOS

DETROIT, MICH.

L.M.P.S. 17 kp. atsakymas Detroito Keliatinkiniui.

Korespondencijoj, tilpusioje "Laisvės" No. 255, Detroito Keliatinkinis aprašo kadaise "ekstra kairiųjų" krėsths šposus. Rašo: "Jom nepatikto tula M. kaipo simpatizatorė A. D. P. Surado neva faktų, buk ji kuopos pinigų "nukliaukė". Na, ir pasidarė bavaus "tavorškai" Uršulei, suspendavo 6 mėnesiam. Bet dabar jau surasta dokumentai, kad Detroito krasoje, į taip ir Brooklyno, kad ji pasiuntus buvo visus pinigus ir kad kairiųjų faktai, būk ji dalį sau pasiliko, buvo tik bjaurus melas, šmeizimas. Suspendavima šiaip laip nuėmė, bet ar ant ilgo, sunku pasakyti."

Jeigu "Keliatinkinis" dalyko nežino, tai geriau nerasytu. O jeigu žino, tai kodėl neparasė, kaip ištikrųjų buvo? Dalykas buvo taip: drg. P. Masienė buvo agentė "M. B." 17 kp. 1921 m. Pirmą pusmetį ji išbuvus 6 mėnesius agente išdavė raportą žodžių ir buvo žioplai priimtas, bet ji turėjo daug numerių neispaardavus, kuriuos ji pridavė kuopai ir kp. jai atmokėjo, kada ji pareikalavo. Paskutinė bila 6 dol. su centais išmokėta lapkričio 11. 1921 ir viskas buvo užbaigta. Bet 1922 m. pradžioje drg. U. Kasparkienė užėmė turtų raštinkės vietą ir dolerių. Per 20 seimynų pasidarys \$60.000. Tai yra kavalakas pinigų įdėti į vieną daiktą. Taigi, mano supratimu, tokią grupę tvieriant ir su tokiu kapitalu iš darbininkų klesų, neturėtų jiems pirma pasakyti, kokia jie vietą gaus, kokioje apieplinkėje, kokioje žemėje, kokios trobos, kiek miško, ar be miško; ir kokios išlygos iš Sovietų valdžios pusės ir ar galima vietą pasibinkti. Žinodamas šiek tiek aplinkybes, žinotum, kokia mašinerija ten geriausias tinkla ir kokias sėklas imti su savim sulgt to krašto augimo, bet ne akiai sakyti: kaip

siusti, jeigu būtų nekiles tas klausimas. Ant susirinkimo neišvyk drg. P. M. nepasiaiskino, kodėl jį juos laikė, o tik klek vieną sykį barėsi. Atskaitose iš centro buvo pažymėta, kiek kada siqsta ir rodė, kad dar yra (Tasa ant 4-to pusl.)

BANKAS SU DUSIA

Ir Mažiausis Sutaupymas Daug Reiskia

Žmogus, kuris gauna 100 dolerių į savaitę ir visų praleidžia, yra dar bėdnesnis, negu tas, kuris gauna \$20.00 į savaitę ir \$2.00 iš kiekvienos savaitės užmokėcia pasideda del "rytojauš". Pirmajam jeigu atsitinka kokia nors nelaimė, liga arba netenka darbo, tai jo pasilaukymas priklausos nuo jo giminių, draugų arba valstijos, knomet tokiame pat atsitikime antrasis, kuris sutaupė nors 10 nuosimčių savo uždarbio, gali tą viską pergventi be vargo ir baimės.

NEKAD NĖRA VĖLU PRADĖTI TAUPYMA BILE VIENAM MUSA SKYRIUJE.

4% mokame už padėčių nuo \$5.00. Taupyma galima pradėti nuo \$1.00. Pinigai padėti su 3 diena mėnesio neša nuosimti nuo 1 dienos to mėnesio.

MUSŲ SKYRIAI:
BROOKLYNE
227 HAVEMEYER ST.
710 GRAND ST.
774 BROADWAY
84 BROADWAY.
QUEENS
1696 Myrtle Ave., Ridgewood
MANHATTAN
481 EIGHTH AVE.
139 BROADWAY

Manufacturers Trust Company
NATHAN S. JONAS
President

Phone Cypress 8960.

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Pulkianis LIETUVIŠKĄ VIESŲ BUTĮ gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviai yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuosieji į East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas **OSVALDĄ KIBURĮ**
858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

AUKSORIUS R. LIPTON
Visokie brangumėniai, šedai laikrodžiai, įvairūs aukštiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gaut pas **R. LIPTON**
701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams.
Čia randat del lietuviškos aptikos, kuriuos galima pirkti vaistus daug pigesne kaina, negu kur kitur, ypatingai dabartinis kriolo laikas.
M. A. KISHON,
Aptiktorius Šveitėnais
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. — DETROIT

Telefonas: Greenpoint 5812
LIETUVIS DENTISTAS
DR. A. PETRIKA
229 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kamp. N. 4-toj Gatv., Viršuj Daunosos Valstijos
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val.
Penktadieniai, sekmadieniai ir švenčių dienos tik pagal sutartį.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi užtikrintas, kad akiniai, kuriuos nešioji yra atitinkanti tavo akim?
PERSITIKRINTI.
ATEIK PAS
MEDOFF OPTICAL CO.
830 Manhattan Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 ryto iki 8:30 vakare.
(Priešais Greenpoint Teatra)
Telephone: Greenpoint 4086

NORTH GERMAN LLOYD
Dvieju Sriubų Garlaiviai
LIETUVA
NEW YORK — BREMEN
Laivai Išplaukia Kas Antrą Seređą.
Gerai įtansyti 3-čios klesos parankumai. Palkus pataravimas, geri kambariai del 2, 4 ir 6 asmenų. Platesnių žinių klausk vietinio agento, arba
North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

Phone: 4711 Market.
Smith's Furniture Co
VISŲ LIETUVIŲ ŽINIĄI
Didžiausia lietuviška rakanđų (furniture) krautuvis gvyvaujanti jau 9 metai sumanė pritrakti kiekvieną lietuvių prie tos krautuvis, pardodant šėrus šėrai parduoda po \$50.00. Musų krautuvis yra geriausios rūšies rakanđų ir už pigių kainų. Rakanđus pristatom visur, visai veltui. Naudojkitis progą, pirkti rakanđus ar šėrus. Del platesnių žinių kreipkitės laiškais ar ypatingai.

SMITH'S FURNITURE CO
54 Academy St. NEWARK, N. J.

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

AUKSORIUS R. LIPTON
Visokie brangumėniai, šedai laikrodžiai, įvairūs aukštiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gaut pas **R. LIPTON**
701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gamtiniai Perversmai

Jau vasara miela, ką žavi mūs siela, slapybės kelyje nejučioms nuėjo. Jautrioji krutinė žmogaus pirmutinė pajuto liudėsį, Gamta ką pasėjo. Ir užsnuodo gojus, linksmas paukščių rojus, ką šiltmečiui gimus žalioj varsoj matės; Saulės šypsnai švitus, ryto rasai kritus, pučiamas vėjaliu-lingavosi, kratės. Dingo laukų žolės, mielos aureolės, ką tik vakar puosė žemė motin' savoj. Naktys ilgos tapo, tyla, lyg ant kapo,

tarp žemės gyvybių užviešpatavo. Tik audros paklipo ant osiančio šilo, nuplėšė nuo medžių lapelius, nuskynė. O lietus ledinis, tartum geležinis, į žemę, į purvą amžinai sumynė. Tokia versmijų skradžia reiškė žiemos pradžia, ir daugumai liudna Gamta pasirodė: Ir man akys temo, šilpo žmogaus, žemo, kad paniures ūpas jautrumą parskrodė... Bet vėl viltis gimsta, tarsi audros rimsta, ir vėlei gražumas naujas Gamtoj verias, — Vėl pražydės žolės, mielos aureolės, nors negreit vargdieniams bus dar laikas geras...
J. Acieris.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Kūdikų konvulsijos.

D-gė O. G.—ienė rašo: Nuo ko kūdikis gauna konvulsijas, ypač kai turi karštį? Ar galima jos išgydyti, ar gal taip kūdikis išauga? Kokia tai galėtų būti priežastis, kad kūdikis taip dažnai gauna karštį?

Atsakymai. Konvulsijos, arba mėšlungiškas kūno tampymas, kratymas, paeina nuo daugelio priežasčių. Piktosios konvulsijos vadinasi nuomaru ir paeina nuo tulo smegenų įžeidimo bei suterzinimo. Nuomaras yra bloga liga. Sunkioji jo forma nesiduoda išgydyti. Apie nuomara čia nekalbėsime, nes iš jūsų aprašymo tos ligos nematyti.

Taip sau konvulsijos pasitaiko apydažniai ir visai sveikiems kūdikiams, kada jie suserga kokia nors karštine arba šiaip liga, kurioje atsiranda didelis karštis. Dažniausia tokio karščio paklūpimo priežastis kūdikiuose esti vidurių nemalimas, iš ko kraujan susidaro daug nuodų; tie nuodai veikia į jautriąsias smegenų dalis ir iš to kyla konvulsijos. Konvulsijos, kokios jos nebūtų, gero niekam nedaro ir reikia todėl griežtai griežtų priemonių, kad jas greičiausia sustabdžius ir jų priežastį pašalinus.

Laukti, kotei kūdikis pats išaugo būtų rizikos darbas, nes neretai konvulsijose kūdikis taip ir numiršta, o ne — tai gali nervų sistema nuo jų taip nusilpti, kad duotų galimybės išsirituluoti tokioms ligoms, kaip nuomaras (sv. Valento liga), neurastenija ("nervų silpnumas"), paralyžiai ir t.t.

Pat pirma, reikia stengtis pašalinti pamatinę konvulsijų priežastis. Tuoj reikia viduriai gerai išplauti, padaryti geras klistiras (enema). Tada nereikia, kad užtenka maža pūselė įleistu vaikui keletas šaukštukų vandens. Tai tikrai juokas. Tokio vidurių plovimo užtektų gal tik pelei, o ne vaikui. Čia reikia vandens nesigailėti — suvartoti bent kelios kvortos šilto sūdyto vandens, imant pilną arbatinį šaukštuką druskos ir kiekvieną kvortą vandens. Toksai klistiras daroma ne vien tam, kad vidurius gerai išplavus, bet dar ir tam, kad karštį vaikui sumažinusi. Ir, reikia pasakyti, šitoks karščio sumažinimo būdas yra tikriausiai ir veikiausiai savo tikslo dasiečia.

Kai kūdikį konvulsijos tampo, įduoti jam kokis vėjstas per burną esti negalima, o kad ir varu įpiltum, tai perligu būtų laukti, kol tie vaistai susigeris kraujan ir ims veikti. Vadinasi, nuodugnus vidurių plovimas tuomet yra svarbiausias daiktas. Dažnai pasitaiko, kad taip vidurius beplauvanant, karštis kūdikį atleidžia ir tampymas apstoja, ir jokio vaisto nereikalinga, apat kastorijos (ricinos aliejaus) bei magnezijos viduriams, visai malimo sistamai pravalyti.

Kokia priežastis, kad vaikui dažnai karštis ima, tai

veikiausia bus jo viduriukų nemalimas. Neduookit vaikui valgyt, ko tik jis užsimano, vadovaukitės daugiau protu, negu jausmu. Duokit jam valgyt tik tokius valgius, kurie tinka jo amžiui ir jo viduriukų malimo įėjai. Žiūrėkite, kad sukietėjimo nebūtų. Duokit jam lengvesnių vaisių bei jų sulties išspaude atsigerti. Sergėkite jį nuo nusišaldymo, nes nuo to prasideda visokios ligos. Maudykite jį dažniau, duokit užtenkamai vandens.

KORESPONDENCIJOS

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

skolinga \$4.00. Buvo pažymėta, kad gegužės m. 1921 m. siūsta \$32.50. Čia drg. P. M. nesutiko. Ji sakė, kad aš siunčiau \$37.50, bet susirinkimas negalėjo jai tikėti, kadangi jau syki buvo melavus (tą jos pačios laikas liudijo). Tada susirinkimas pareikalavo, kad ji užsimokėtų tuos \$4.00, bet ji atsakė, kad nei cento. Jei reikės, tai siūsiu į centrą, o ne jum duosiu, — pareiškė jina. Tada likosi suspenduota. Tai buvo gegužės m. 1922 m. O tuom laiku drg. P. M. kreipėsi į pašta jieskoti, kiek ji turi pasiuntus gegužės m. 1921 m. ir surado. Spalio m. 1922 ji atsinešė paliudijimą iš Detroito pašto, kad jos yra siūsta tą mėnesį \$37.50, o ne \$32.50, kaip kad buvo pranešta iš centro, ir ji nėra kalta už tuos keturis dolerius. Čia turėtų paaiskinti centro drg., kaip ten buvo, kur tie \$5.00: ar jų nėra į knygas įrašyta, ar tik kuopai buvo taip pranešta. Tas yra svarbu. Jeigu mes palaikome organizaciją, tai ir norim, kad joje būtų viskas tvarkingai vedama.

Tai iš šio viso skaitytojai galės spręsti, ar čia buvo biauirus melas, šmeižimas ir ar buvo atliktas darbas atsakančiai. Yra dokumentai, kad nekalta už tuos keturis dolerius ir yra dokumentai, kad kalta už \$7.25. Jeigu būtų buvęs darbas atliktas teisingai, tai būtų likus drg. U. K. šmeižikė, bet dabar priešingai — dar darbas buvo neatliktas. Tą parodė dokumentai ir sykiu parodė, kad ir centre kas tokio yra padaryta. O ne taip, kaip Detroito Keliauninkas rašo, kad biauirus šmeižtas tik už tai, kad ji simpatizuoja A. D. P. Mums nesvarbu, kam kas simpatizuoja, tik svarbu ką dirba. Čia parasyta nepataikaujant nei vienai nei kitai ypatai, tik tas, kas tikrai buvo. Dirbkite teisingai organizacijos labui, tada niekas negalės kaltinti.

Komisija:
A. Arūškienė,
A. Zakarienė,
K. Terziene.

PHILADELPHIA, PA.

Iš Rubsiuvių Veikimo.

17 d. lapkričio š. m. įvyko reguliaris A.C.W. of A. 138 Skyriaus susirinkimas. Narių į susirinkimą atsilankė apie 70. Nepribuvus pirm. iš priežasties ligos, tvarkos vedėju tam vakarui išrinkta J. Rutkauskas.

Po perskaitymo protokolo, sekė įvairūs raportai. B. D. raportavo, kad kreipėsi vienos dirbtuvės čermanas, kad jam sugražintų \$3.40, nes jis pardavė kolekтуodamas duokles savo dirbtuvės. B. D. nutarė jam sugražinti virš minėtą sumą pinigų ir ant toliau negražinti nei vienam čermanui. Dirbtuvių čermanai tą turi įsitęmyti ir būti atsargūs su pinigais.

Skaitytas raštiškas raportas iš Joint Boardo ir priimtas.

Pildomoji Taryba raportavo, kad ji rekomenduoja 138 skyriui įsteigti apšvietos klubą ir išrinkti specialę komisiją platinimui baltaus tikietų. Raportas priimtas. Rekomendacijos atidėta į dienvartį. Biznio agentas J. Griggs raportavo, kad per 2 paskutines savaites laikė 12 dirbtuvių susirinkimų, kad išaiškinus nariams reikalingumą išsiimti speciales kortas ir kaip jas išgauti. Aiškino ir apie R. A. I. Korporacijos vaju, kad išpardavus kuodaugiausia šėru. Kaip viename, taip ir kitame klausime pasekmės buvo gana geros, nes nariai pritaria varymui agitacijos už R. A. I. K. Jam padėjo išrinktas vienas narys iš Joint Boardo, būtent J. R. Taipgi buvo sušaukęs du prosytojų susirinkimus, kad apkalbėjus prosytojų reikalus. Prosytojai tuomi būvę labai patenkinti, nes daug svarbių dalykų likosi aptarta, ypač algų klausimas buvo nuodugniai išdiskusuotas ir nutarta pareikalauti, kad algos būtų pakeltos ūkuriams prosytojams. Tolimesniam veikimui prosytojai nutarė lankyti 1 kartą į mėnesį atskirą susirinkimą, nes lokalo susirinkime neištenka laiko viską apkalbėti. Raportas priimtas.

Nutarta įsteigti apšvietos klubą. Išrinkta tam darbu komisija iš trijų narių. Draugai, norintieji lavintis turi progą pramokti orientuotis su samdytojais ir išmokti tvarkyti organizacijos reikalus, todėl, kaip vyrai, taip ir moterys, visi eikime ir lavinkimės kartu.

Išrinkta komisija iš penkių narių platinimui baltaus tikietų. Vėliaus kalbėjo J. A. Bekampis. Del labo organizacijos patarė, kad nariai būtinai lankytų dirbtuvės susirinkimus, kuomet yra šaukiami; kad būtų suregistruoti darbininkai, kiek kas uždirba, kad išėjus vienam darbininkui iš dirbtuvės ir pasiuntus kitą tokį darbininką į vientuos, kad tas neapsimtu dirbti už mažesnę mokesį, nes tas blogina mūsų padėjimą ir duoda progą tyčiotis iš unijos mūsų priešams.

Reikia pasakyti, kad J. B. pasakė pusėtiną prakalbėlę, ragindamas draugus ginti savo teises ant kiekvieno žingsnio.

Lokalas priėmė rekomendacijas, kaip tai, kad būtų sužymėta, kiek kas uždirba ir kad kiekvienas narys ar narė lankytų dirbtuvės šaukiamus susirinkimus. Priešingam atsitikime, nepadavus gerų priežasčių, kiekvienas bus baudžiamas po \$1.00 už apeidimą dirbtuvės susirinkimo.

Apgalvėtinus dalykus tu toms mūsų unijos moterims ir merginomis. Vienos iš jų, kiek matyti, labai apsilaidusios, išrodo, kad jos kur tai ant "Marso" gyvena. Joms organizacija visai nerūpi. Užsimink, kad įvyks susirinkimas, gausi atsakymą: ką aš ten veiksiu, yra be manęs. Čia lokalas ateityje ir turės daryti žingsnį, kad pritrauktų mūsų draugus prie organizacijos veikimo, nes šitaip būti negalės. Tiesa, yra motery, kurioms ir naminiai reikalai nedaleidžia, bet man rodosi, kad vieną vakarą, nors į mėnesį, visgi būtų galima pasaukoti ir atsilankyti į susirinkimą. Įvykus 5-mis lokalo susirinkimams iš viso, tik į paskutinį susirinkimą buvo atėjus viena moteris, o jų randasi mūsų lokale virš 100. Kur gi kitos?

Abelnai, unijos dalykai gerėja. Puikiai veikia įėjai, neatsilieka žydai ir lietuviai. Duokliu mokėjimas auga. Darbo kol kas yra, Ateinantis sezonas ir bus pusėtinai geras. A.C.W. of A. 138 Lokalo Koresp. J. Rutkauskas.

Religija daugeliui padėjo pakelti lytį nuo žemės į dangų.

G. Moore.

Patogus pakelis — vaškuotoj popieroj.

Chesterfield CIGARETAI

Jie Užduarpiu

Pakelis tą primena. Jūsų skonis tą patvirtins. Daugis pardavimo tą patikrina.

Daugiau kaip 7 bilionai parduota peraitais metais.

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

PUIKIAUSIA LIETUVISKA KVIETKŲ KRAUTUVĖ

Padarome geriausius vainikus ir buketus del veselijų, šermenių, varduvių ir kitokių reikalų iš šviežiai susuktų gėlių. Reikalai esant visuomet kreipkitės pas mane. Užsakykite priimu ir per telefoną.

M. KREIVIENIENE. 202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tarpe No. 5th ir 6th gatvių) Tel. Greenpoint 6195

SUGEDE DANTYS — SUIRUS SVEIKATA.

Dr. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y. kampaas Havemeyer Antras ofisas 182 Flatbush Av. kamp. 5th Ave., Brooklyn. Du blokai nuo Pacific St. subway stoties ir du blokai nuo Atlantic Ave. subway stoties.

TAI KLAUSIMAS, KURIS TANKIAI PAS KIEKVIENĄ KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

I tą klausimą atsako daktarai L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roehling St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų išlygų. Mokeskis priimama dalimis.

W. WARREN (V. VARINSKAS) WELDING & AUTO REPAIRING 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbyčių automobilus, pripildome visokius išdilusius cilindrius, nežiūrint, kokio didžio ir kaip išdėtie jie nebūtų. Darba atliekame su naujausios mados įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurias yra lygios, kaip iš dirbtuvės nupirktos. Reikalai esant visuomet kreipkitės augėliau nurodytu adresu. VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIELNAMOS.

Lietuviai, Naudokites Proga

PAKOL DAR NEVELU! PARSIDUODA LOTAI UZ PIGIAUSIA KAINA. Tokių pigių kainų dar niekad nebuvu. Tos kainos kaip tik darbininkams ir tinka. Visi lotai nuo \$475.00 iki \$650.00 ir \$1,000.00. Lotus perkant imokėti reikia \$40.00, \$80.00 ir \$100.00. Likusia suma ant lengvų išmokescių. Perkant daugiau lotų, nereikia mokėti takus. Už mažą sumą pinigų galite tapti savininku. Lotai randasi puikiausiose vietose: So. Ozone Park, Richmond Hill ir Woodhaven, L. I. Ašidarė nauja vieta ir parduoda lotai labai pigiai ir inest reikia tik \$10.00, o likusi suma išsimoka tik po \$4.00 ant mėnesio. Vietos labai geros ir privaizavimas parankus. Pirkite lotus dabar ir pradėkite statyti namus. Kas nupirks lotą iki 23 dienių balandžio 1923, tai tam nereikės mokėti takų per 10 metų. Visokius patarimus suteikiu veltui. Taipgi per mane galite pirkti ir namus už pigiausias kainas ir puikiausiose vietose. Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

A. BALGIUNAS Real Estate Agentas 3940 — 107th AVENUE, WOODHAVEN, L. I.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duona iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kepa geriausia duona iš trykų ruginių miltų. Turėdami kokią nors užsąkyrą, norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duona, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiam ir į tokius miestus. Savininkai W. Masilevičius ir A. Shrupski 309 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2276.

DETROIT'O KRIAUCIUS

Darau slutus, overkotas ir futras pagal naujausia madą. Materijos geros ir didžiausiam pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite visi. JUOZAS LAUKYS 2238 Caniff Ave. HAMTRAMCK, MICH.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI LIETUVA KELIONE! PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ VAZIUOKITI VISI PAKANKI TIESIU KELIU Lietuviai važiuojanti į Piliava aplankyti Lenkų juostą (koridorį) Visa Trečia Klasė Padaliniai į Amsterdamą, ESTONIA Specialiai Kalėdoms, LITUANIA (Gruodžio 15 New Yorko, Bostono arba Philadelphia) HAMBURGA \$103.50 — PİLIAVA \$110.00 I MEMEL IR LIEPOJŲ — \$107.00 Iš Bostono į New York'ą laiva iš Fall River, o iš Philadelphiajos reikėliu.

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų suirimo, kvatulio, silpnumo, prastos atminties, nervų silpnumo, bėmiegis, skaudėjimo sprando, nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilys, nemiga, gamų, vidurių nedirbimo, aptraukto liezio ir vidurio skaudėjimo. ATEIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNISKA METODA Jeigu nesigydėt pirma, tai ilgiau nevilkinink. Ateik del išegzaminavimo VELITUL. Aš turiu 24 m. patyrimą ir praktikus gydymu chronikiškų ir nervų ligų. Ypatiskai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu. Offas Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Dr. LEWIS 129 East 29th St., Tarpe 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Pasekmės ALDDL. Agitacijos Mėnesio; Paminėjimas 5-kių Metų Rusijos Tarybų Respublikos Sukaktuvių.

ALDDL. agitacijos mėnuo čia nebuvo išnaudotas kaip kad priderėjo, nes per visą mėnesį buvo surengtos vos vienos prakalbos. Buvo vienos prakalbos, bet ir tos buvo nekokios, nes kalbėtojas buvo silpnas.

Paminėjimas penkių metų sukaktuvių Rusijos Tarybų Respublikos pavyko gana gerai. A. D.P. LS. 4 kuopa apvaikšėjo tą paminėjimą lapkr. 5 d., surengdama geras prakalbas. Kalbėtojai buvo d. Abekas ir kitas draugas iš New Yorko. Abu kalbėtojai pasakė užtikintiskas prakalbas, kas publikai labai patiko. Sietyno choras sudainavo keturias daineles, kurios pavyko gerai. Įsirašė keturi nauji nariai į ADP.LS. 4 kp. ir du pradžioje įsirašyti. Aukų padėgimui lėšų surinkta apie \$5.00. Užrašyta kelios prenumeratos "Laisvės". Parduota literatūros.

Tarptautinis apvaikšėjimas minėtų sukaktuvių, kurį surengė ADP. Miesto Komitetas, pavyko dar geriau. Buvo du kalbėtojai: anglų ir rusų, kurie sukėlė entuziazmą savo kalbomis. Dalyvavo šeši chorai. Du vengrų chorai. Abudu dainavo susivieniję. Vokiečių trys chorai dainavo susivieniję. Dainavimas visiems chorams pavyko gerai. Lietuvių Sietyno choras taipgi dalyvavo ir turbūt pirmą sykį jam prisieję tokiam dideliame tarptautiniame susirinkime dainuoti. Apdovismentų gavo daugiau už kitus chorą; turėjo vieną dainelę dainuoti daugiau. Publikos buvo daug. Aukų del darbininkų reikalų surinkta apie \$100. Parduota nemažai literatūros. Publika išsiiskirstė pakilusiame upe.

Palangos Juzės, Dr-stė padarė sumanymą suvienyti visas progresyves pašėp. Dr-ja ir viena didelė pašėpė draugija. Į jos sumanymą keturios draugijos jau atsilygė, pritardamos tai idejai ir vilties yra, kad jos susivienys. Susivienijimas draugijų yra naudingas iš daugel atžvilgių. Viena, susimazins susirinkimai; vieton kelių susirinkimų, bus vienas. Antra, mažos draugijos šiuo metu neauga, bet puola, nes iš Lietuvos mažai kas dabar atvažiuoja, o senieji vienas po kitam nyksta. Parengimai dabar ne pelnà duodę, bet nuostolius. Užlaikymas komitetų kiekvienai draugijai taipgi lėšuoja. Yra ir daugiau panašių dalykų, kurie pavienėms draugijoms neša nuostolius, o susivienijus to visko nebus. Ta viską galės atlikti vienas komitetas. Parengimai irgi bus pasekmingi ir t.t.

Sietyno choras pastaruoju laiku įėjo į normalės vežės. Dainininkės ir dainininkai ant repeticijų lankosi gerai, už tai ir dainuoti gerai sekasi. Choras jau nemažai patarnavo darbininkšoms draugijoms ir be abejonės neatsisakys ir ant toliau patarnauti. Mokytoja turi jauną, bet gabų, d. J. Braiduną. Christai juomi užsiganėdine.

Dabar persikėlė iš Brooklyno dainininkas d. A. B. Arlauskas ir prisidėjo prie Sietyno choro. Reikiška, choras dar labiau sustiprėjo dailės spēkomis. Šiuo metu tarp choro gerai stovi ir finansai. Neseniai atsibuvusi dežūčių vakarienė, davė pelno apie \$55.00. Publika chorui simpatizuoja.

ADP.LS. 4 kuopa irgi nesnaudžia, veikia kiek galint. Gruodžio 2 d. š. m., po num. 180 New York Ave., rengia didelį teatrą "Nepalaidoti Kūnai". Lošėjai bus iš Brooklyno. Lošimas prasidės 8 val. vakare.

Ignas.

STREIKAS PRIEŠ PIENO BRANGUMĄ.

GARDNER, MASS. — 22 lapkričio suauktas Gardnerio gyventojų susirinkimas, kad užprotestavus prieš pieno brangumą. Susirinkime dalyvavo suvirš 250 žmonių, pieno pirkėjų. Buvo apkalbėta gana plačiai, kad vieną kartą pieno pardavėjai pakėlė net 3 centus ant kvortos.

Susirinkusieji surado, kad tai yra perdaug. Pirmą buvo 10c. už kvortą, o dabar reikia mokėti po 13 centų. Apkalbėję, visi vienbalsiai nutarė nemokėti daugiau už kvortą pieno, kaip 11 centų nuo 27 d. lapkričio. Jei pirkliai nesutiks parduoti pieno už tokią kainą, tada vartotojai nustos pirkti pieną. "L." Koresp.

A.L.D.L.D. REIKALAI

PROTOKOLAS ALDDL. XI Apskričio Pildomojo Komiteto posėdžio, kuris buvo laikytas 12 d. lapkričio, 1922 m., West Frankfort, Ill.

Posėdį dalyvavo visi Apskr. Pild. Kom. nariai ir svečiai su patariamu balsu. Posėdžio pirmininku išrinktas Apskr. organizatorius F. Raudonaitis.

Pildomojo Komiteto Raportai. Org. F. Raudonaitis pranešė, kad agitacijos mėn. buvo rengiamos pakaitos po visą Apskr. Buvo pranešta kuopoms, kad išrinkti savanoriai prelegentus, kurie nuvažiuo į kitą kuopą paskaitys paskaitą arba pasakys prakalbė. Buvo pranešta kp., kad paskaitas Aps. gaus iš ALDDL. Centro, o jei negaus iš Centro paskaitų, kad išrinkti nariai kalbėtų temoj "Darbininkų organizacijų naudingumas".

Pranešė, kad ne visos kuopos dalyvavo tame darbe. Nekurių kuopų išrinkti prelegentai neatliko savo užduoties, nenuvažiuo į jiems paskirtas vietas. Nekurios kp. visai nerinko prelegentų. Org. pats pasakė kelias prakalbes, bet į visas kuopas negalėjęs nuvažiuoti. Abelnai, agitacijos mėn. paskaitų maršrutas būtų sukuriamas, jei centras būtų prisistūps paskaitas kaip buvo pradžioje, bet kuomet paskaitų neturėjome, tai nekurių kuopų nariai atsakė važiuoti į jiems paskirtas vietas.

Taipgi org. pranešė, kad peritos konf. protokola kiek sulaukęs, nes protokolas buvęs su pašeiliu rašytas ir nekuri tarimai ne taip buvę užrašyti, kaip nutarta. Reikalavęs konf. sekretoriaus F. Sinučiulo, kad protokola pataisyti, bet jam (sekreteriu) atsakius taisyti, pasiūtes, kaip parašytas, todėl protokolas tilpo organe vėliau, kaip turėjo tilpti.

Susisiekimų sekr. L. Urbonas pranešė, kad buvo prisidėta prie ALDDL. 13 Apskr. ir L.M.P.S. X Rajono del bendro surengimo d. R. Mizaros agitacijos mėnesio maršruto. Pranešė taipgi, kad visos kuopos surengė R. Mizarai prakalbas ant joms paskirtos dienos, išskiriant Buckner, Ill. kuopą, kuri negavo sveitaines. Bucknerio draugai dalyvavo R. Mizaros prakalbose, Christopher, Ill.

Kuomet bendrai su L.M.P.S. kp. buvo rengiamos prakalbos, tai Apskr. plakatų nebuvo nes del dviejų kuopų buvo neparanku plakatai daryti. Buvo kuopoms pranešta ant laiko, kad pačios pasidarytų plakatus. Nekurios kuopos reikalavo pamaišyti prakalbų dieną, kuomet jau maršrutas buvęs surengtas. Tokie reikalavimai padaro Apskr. išlaikyti ir darbo, nes trumpu laiku to negalima padaryti. Kuopos turėtų išankto pranešti Apskr. apie joms tinkamas dienas.

Taipgi susisiekimų sekr. pranešė, kad peritos konf. protokolas dar nebrauktas ir knygas ir kitą konf. dokumentai dar nesugrąžinti, nes konf. sekretorius negrąžina tol, kol netilps organd protokolas.

Finansų sekr. J. Stakvilas pranešė, kad R. Mizarai užmokėta už 8 prakalbas ir kelionės išlaidas \$44.75. Aukus dar ne visos kuopos teprišuntė ir nežinia, kokios pasekmės bus. Johnson City, Ill. kp. dar nepilnai užsimokėjusi už šiuos metus į Apskr. Peritos konf. visos aukos pasistatė, kur paskirtos.

Išrinktas A. J. Sprendžianas pranešė, kad visi pinigai išmokėti, kur nutarta. Taipgi ir konferencijos išlaidos išmokėta. Pildomojo Komiteto raportas priimtas. Peritos konf. protokolas skaitytas paragrafais. Surasta, kad nekuri tarimai yra ne taip užrašyti, kaip buvo tarta. Vietoj kontrolės komisijos G. Strupinsko ir B. Juškansko, turėtų būti — Apskr. knygu peržiūrėjimo komisijos G. Strupinsko ir B. Juškansko. Kuopų raportai buvo daug plačiau išduoti, negu protokole skelbta. Vietoj — duotas įnešimas, kad būtų išneštas papeikimas "Vilniai" už netalpinimą Apskr. rašt. J. Urbono; tai bus — duotas įnešimas, kad bu-

ty išneštas papeikimas "Vilniai" už netalpinimą Apskr. rašt. L. Urbono pastabėms prie laiško, gauto iš Lietuvos, kaip paliudijimą, kad pinigai priimti. (Ta pastabė buvo prie laiško, kaip del aiškumo apie kokius pinigus laiško rašoma). Vietoj — pakuota ADPGF, kuri būtų pakuota L.D.C. (Darbininkų Apsigyrimo Taryba). Vietoj — rezolucija prieš "Laisvę" už "eikrojiama pinigų", kuri būtų — rezolucija prieš ALDDL. Cent. Pild. Kom. už neaiškias atskaikas at-mokėjimui "Laisvei" už ekspediciją. (Ta klausimą paliekame pačiai 199 kp.). Vietoj, kad agitacijos mėn. Apskričio valdyba sutvarkytų prekeik-jas, turi būti, kad Apskr. Pild. Kom. sutvarkytų agitacijos mėnesį paskaitų maršrutą. (Paskaitas žadėjo pris-įstuti C. Pild. Kom.).

Nutarimai. Nutarta, jei kurios kuopos neprišuntė aukų nuo R. Mizaros prakal-bų, parnginti jas prisistūti, nes Aps-nori užbaigti darbą ir rengtis prie kito maršruto.

Kuomet bus užbaigtas darbas su R. Mizaros prakalbomis, nutarta rengtis prie kito maršruto ir įsiekoti kal-bėtojas. Darbas pavestas L. Urbonui. Nutarta patalpinti laikraščiūose at-siškaitimas į pietinės dalies Illinois valstijos lietuviams apgyventus miestelius, kad jie tvirtų ALDDL. kp. ir prisidėtų prie mūsų Apskr., nes ka-daisė tuose miesteliuose buvo darb-šėių draugų. Darbas pavestas L. Ur-bonui.

Nutarta parnginti kuopas, jei ku-rios neturi lavinimosi vakarų ir jei neturi ko lavinis, kad pradėtų stu-dijuoti "Įžangą į Politinę Ekonomiją". Darbas pavestas L. Urbonui.

Nutarta paaiškinti kuopoms, kas reikiška bendras rengimas prakalbu. Darbas pavestas atlikti J. Stakvilui. Nutarta atsišaukti į kuopas, kad parinktų drapanų del Rusijos mainie-rių. Darbas pavestas atlikti F. Rau-donaičiui.

Nutarta surengti paskaitų maršru-tą po Apskr. Darbas pavesta atlikti F. Raudonaičiui. "Laisvės" No. 259 tilpo F. K. Sku-žinsko pasiūlykimais, kuriame jis va-dina ALDDL. XI Apskr. mekleriais. Nutarta viešai užklausti F. K. Sku-žinsko, kuomi remiamasi jis vadina XI Apskr. mekleriais. Darbas paves-tas L. Urbonui.

Pastaba ALDDL. 57 kp., Herrin, Ill., už siunčiamą netinkamą agitatorius F. K. Skužinsko, agitacijos mė-nesį, nes jis, vietoj agitatorių, demaralizuoja kuopas su savo keršalais "kairiesiems".

Pastaba L.M.P.S. X Rajono kuopoms, kurios rengia bendrai su ALD.LD. XI Apskr. kuopomis R. Mizarai prakalbas, kad jos nesidėtų prie kitų Apskr., apmokėjimui Mizaros išlai-dukų, nes tos kp. bendrai rengia su XI Apskr. ir bendrai apmokės išlai-das, jei bus reikiamas. Dvejus mokes-čius negalima mokėti.

ALDDL. XI Apskr. Susisiekimų Sekr. Leon Urbon.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS.

Atskaita iš ALDDL. kuopų prisistūpų mokesčių spalio mėn., 1922 m.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Iplaukos: 208 kp. per K. Motiejūną 1.75, 198 kp. — J. K. Čepelįką 5.60, Pavienis — J. Neris .55, 4 kp. — G. Stasiukaitį 17.70, 3 kp. — K. Kitrą 5.60, 154 kp. — J. Vilkįrį 1.75, 59 kp. — F. Petrašiūną 10.50, U. Z. P. D. — F. Žuką 10.00, 17 kp. — J. Pačiūską 8.75, 63 kp. — J. Radviečių 2.92, L. S. ir D. D. — A. Tarašką 15.00, 148 kp. — M. Misavagę 8.00, 20 kp. — P. Grinį 3.60, 212 kp. — P. Janiūną 1.75, Pav. — J. Misiševičių 2.10, Pav. — J. Petronis 2.55, 22 kp. — A. Cypą 20.95, 35 kp. — K. Bagdoną 7.00, 168 kp. — J. Jasevičių 1.75, 10 kp. — A. Laurinavičių 1.75, 63 kp. — J. Radviečių 14.00, 163 kp. — A. Kuklierių 8.50, 56 kp. — A. Yurį 3.75, 59 kp. — L. M. Brothers 6.25, Pav. — A. Almaravičius 1.12, 131 kp. — M. Arming 7.75, 140 kp. — J. Pluką 1.00, 104 kp. — J. Gužą 2.00, 50 kp. — J. Rinkiečių 1.50, 109 kp. — P. Pavašarį 1.75, Pav. — K. Čburas 3.00, 210 kp. — J. Joriana 3.50, 92 kp. — J. K. Staliaraitį 1.75, 86 kp. — J. Wilį 1.75, 47 kp. — A. Samulionį 2.10, 4 kp. — G. Stasiukaitį 5.60, 7 kp. — W. Malonį 1.75, 80 kp. — A. Saveličių 19.35, 66 kp. — K. Rašičių 4.50, 77 kp. — V. Katang 5.00, 198 kp. — J. K. Čepelįką 5.60, 40 kp. — P. Samulionį 7.00, 74 kp. — P. Kristijoną 2.15, 113 kp. — J. Viskūną 1.75, 76 kp. — J. Škėrų 7.10, 29 kp. — J. Škėrų 7.50, 102 kp. — K. Mikolaitį 1.00, Pav. — T. Tiluanas 2.10, 3 kp. — K. Kitrą 1.75, 12 kp. — J. S. Vaškevičių 22.60, 119 kp. — J. Putį 22.90, 130 kp. — A. Simaitį 31.00, 1 kp. — K. Tikevičių 10.00, 134 kp. — V. Trainį 10.00

Table with 2 columns: Item and Price. Includes entries like 9 kp. — J. Truškauską 1.50, Viso spalio m. įplaukė \$356.64, Nuo peritos mėn. pinigų buvo 908.15, Viso pinigų yra \$1,264.79, Išlaidos spalio mėn. Už 300 spausdintų laišku su nu-rodymais apie naujų narių gra-vimui atvirutės laike agitaci-jos mėnesio 3.50, Už didelius ir mažus konvertus ir popiera išsintinėjimui 40,000 lapelių ir 15,000 atviručių laike agitacijos mėnesio 15.35, Išmokėta aukos Friends of So-viet Russia, Lietuvių Skyriui nuo šių kuopų: 186 kp., Beloit, Wis. 16.50, 80 kp., Manchester, Conn. 2.75, 77 kp., Cliffside, N.J. 6.00, 172 kp., Yonkers, N.Y. 6.00, Išmokėta West Virginijos strei-kių šelpimo komitetui auką nuo 66 kp., Grand Rapids, Mich. 5.00

Table with 2 columns: Item and Price. Includes entries like Viso spalio mėn. išmokėta \$55.10, Finansų Sutraka: Įplaukų buvo \$1,264.79, Išlaidų yra 55.10, Pas išd. P. Bukėnį pinigų bu-vo 1 d. lapkričio, 1922 \$1,209.69, K. Steponavičius, ALDDL. Sekr.

TELEPHONE: STAGG 8832. Dobrovoliskis & Radzevičius

GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI. IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

VISUOMENĖS ATYDAL. Pranešu visiems draugams, kad aš apleidau vieną savo seną fotogra-fijų studiją, kuri buvo po num. 227 Bedford Ave., Brooklyne.

Dabar laikysiu tik VIENĄ Foto-grafijų Studiją po numeriu 579 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y. Tai viena iš geriausiai įrengtų Brooklynje. Todel su visais fotogra-fijų reikalais kreipkitės pas mane šiuo adresu: MOTIEJUS KICHAS Lietuvis Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Victoria storo. Telephone Stagg 4032.

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y. J. LEVANDAUŠKAS GRABORIUS

CAFE and BUFFET LUNCH. Užlaikau pirkiausi VIEŠBUTI PAGAMINAME GARDŽIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UŽKANDŽIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue SPECIALISTAS IVAIRIŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ JO OBALSIS: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau. Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą. Baigęs mokslus Volketijoje. Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M., Patalnyčiomis ir Utarninkais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėlidieniais nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

Jeigu Jus Kenčiate Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumo, Reumatizmo, tai visomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausias patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiose ligonbuose. Mano ypatiškas gydymas iki išgydymui atstieia jums tik \$10. Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare. Nedėlidomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų. ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd ST., Natoli 7th Ave., NEW YORK.

DR. J. T. VITKUS Lietuvis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

LIETUVIŠKA AKUSERKA Marijona Tamkienė Baigusi mokslą New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAŲ. Darbą atliuku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

DR. IGNOTAS STANKUS 1210 S. BROAD ST. PHILADELPHIA, PA. LIETUVIS DAKTERAS IR CHIRURGAS. Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėlidomis Nuo 10 iki 8 P. M.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prienamaisiuoia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemėsiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyne. 1 kam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; 2 kam. — \$1,800 iki \$10,000; 3 kam. — \$2,500 iki \$13,000; 4 kam. — \$3,500 iki \$15,000. Imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200; 6 kam. — \$3,800 iki \$18,000; 8 kam. — \$4,000 iki \$20,000; 20 kam. — \$11,000 iki \$80,000. Badavojame namus ir duodame morgičius ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemokė mums ir aprijinama teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su traktoriais ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautes apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. B. ZINS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (pašai Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3929 Stagg.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ (Inkstų, Puslės, Prostato ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų svirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI VYRAI Išgaminavojame Dykai. Žmonės, kurie serga nusilpimo ir jau neturi vil-ties pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinata ir sveikata sugrąžinta. Ateikit ir reikalaukit išgaminuotų Veltui. Nieko jums nekainuos būti išgaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kaina yra la-bai žemas. Daugelis sergančių valinuo-ja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraują egzaminuojamas sulęž Wessermano sys-temos. Taipgi yra daromi kraujo išir-kinai. Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėlidomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Išgaminuojamos Per Medicinos Daktarą Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadie-nius) nuo 11 iki 12 diena, nuo 2:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvergiais iki 7:30 vakare. Krautuvė atsidaro 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2160. Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakara.

DR. C. K. CHERRY LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliai. 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8.

Automobilių Mokykla AREA AUTO SCHOOL 146 W. 56th Street NEW YORK CITY. Jeigu jūs norite tapti geru me-chaniku — "soferiu", jeigu jūs norit uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mo-kyklą. Čionai Jūs galėsite išsimoky-ti pilnai automobilio amato. Mes turime 8 sistemas mokiniui automo-bilių mechanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokinsime savo mokinius, kaip važinėti automobiliu, taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kursas tęsis apie keturias savaites. Mes užtik-riname soferio "laisvius" ir suklei-kome vieta. Mokyklės gerą lietu-višką mokytoją. Lietuvis mokyto-jas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGLAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklyno mieste ir priemėsiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos keliatas yra labai pigi, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelnyti pirkimu. Taipgi kas pas mane perka, tas bus aprijintas ku-geriausiai ir po priežiūra geriau-sio advokato. Taipgi aš parduo-tu visokias raištes, žemius, bu-černas, grosernes, restoranus ir krautių dirbtuves. Kas pirks pas mane, tas SUCĖDYS DAUG PINIGŲ.

J. GARŠVA GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsamuoja ir laidoja nuirusius ant visokių kapinių. Parasdamo Automobilius ir Karituzas Vageljons, Krikščionys ir šilap pasivažinėjimama. 231 Bedford Ave., 284 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N.Y.

VISU ŽINIAI Geriausios Williamburg'o RUSISKOS IR TURKISKOS MAUDYNES 274 So. 1st St., netoli Macy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1357. F. Teitelbaum, Savininkas. MAUDYNES ATVIROS KIEKVIENA DIENA. UTARNINKAIS. tai specialis moterų diena. Atsilaukykite persitikinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Kur praleisit Nedėlios vakarą?

"Kanklių" orkestros vakarėlis prasidės nedėlioje, 14 v. po pietų "Laisvės" name. Bus puiki programa; daug muzikos ir dainų; bus ir šokiai. Butinai ateikite rytą vakarę kartu su "Kanklininkais" praleisti naudingai ir gražiai laiką. Jūsų užuojauta bus spēka žymesniau mūsų draugijėlės progresui!

Komisija.

Prakalbos Apie Rusiją ir Kuzbasą.

Ketvergė vakarė ADP. LS. 1 kp. buvo surengusi prakalbą "Laisvės" name. Žmonij prisirinko apie keturi šimtai. Daugelis žingėdavo išgirsti apie Rusiją iš lūpų žmogaus, kuris tik ką sugrįžo iš Rusijos. Kalbėjo drg. Daunoras, kuris perėitą pavasarį buvo išvažiavęs į Kuzbas, Sibire, su Kuzbaso organizacijos suorganizuota grupė.

Pirmiausiai d. Daunoras kalbėjo apie Kuzbasą. Jis sakė, kad su laiku ten bus galima išvystyti puikią pramonę, bet šiuo laiku ten sunku žmogui gyventi, ypač su šeimynomis. Svarbiausiai tai ten reikia kuo daugiau mašinų ir visokių įrankių. Jis taipgi sako, kad organizatoriai, kurie vežė žmones į Kuzbasą, dalykus perdėjo. Jie sakė, kad ten yra jau įtaisyta visi parankumai, bet nuvažiavusieji atrado, kad ten nėra visų geriausių parankumų gyvenimui. Kalbėtojo supratimu, tai ten pirmiausiai reikėjo nugabenti kuo daugiau mašinų, o paskui vežti daugiau darbininkų.

Toliaus d. Daunoras papasakojo, ką jis matė Rusijoje. Jis sakė, kad važiuojant pavasarį į Kuzbasą jie buvo apsisostę Petrograde. Tada ir namat vietomis atrodė apleisti ir gatvės buvo apirusios. Bet kuomet jau grįžo iš Kuzbaso po kelių mėnesių, tai matėsi visai kitas Petrogradas. Gatvės sutaisytos; namai sutaisyti. Žmonės gyvena gerai. Jis ten išbuvo šešias savaites. Gavo už dyką kambarį ir valgyti. Kalbėjosi su miestų darbininkais ir ūkininkais. Miestų darbininkai ir ūkininkai pasitenkinę Sovietų valdžia. Ypatinai ūkininkai labai giria Sovietų valdžią už jos gerą darbavimosi badaujančių gelbėjimą. Jie sako, kad jeigu būtų buvęs caras, tai ūkininkai visi būtų daugiau nukentėję nuo bado. Prie caro ūkininkai nebūtų gavę sėklų užsėti laukus; būtų keli praturtėję iš to bado, o daugelis būtų labai nukentėję. Bet Sovietų valdžia mokėjo tinkamai gelbėti badaujančius ir suteikti ūkininkams sėklų užsėti laukus. Už tai ūkininkai dabar dar labiau stoji už Sovietų valdžią. Jei dabar kas norėtų nuversti Sovietų valdžią ir įsteigti kokią kitą valdžią, tai turėtų išžudyti keturis penktadalius Rusijos žmonių. Reiškia, visi darbininkai ir kaimiečiai stoji už Sovietų valdžią.

Dabartinių laikų Rusijoje yra leista smulkioji prekyba. Yra dabar visokių bizniierių ir spekuliantų. Bet jie neturi balsavimo teisių.

Darbininkai dirbtuvėse turi daugelį teisių. Jie patys išsirenka dirbtuvės užžiūrėtoją iš savo tarpo. Darbininkus niekas nepersiekioja dirbtuvėse.

Tikintieji žmonės turi pilną laisvę melstis arba nesimelsti. Bažnyčios stovi nepajudintos. Nei vienas šuvis jas nepalietė. Bet tikinčiųjų žmonių skaičius labai mažėja. Tik seni vyrai ir moteris kiutina į bažnyčią melstis, bet jaunieji žmonės visai nepaiso bažnyčios ir maldų. Jie jau supranta, kad maldos nėra šia jiems jokios naudos.

Abelnai, žmonės jau dabar geriau gyvena. Turi dau-

giau duonos ir kitokio maisto. Komunistų Partijoj yra aštri disciplina. Todėl negali priklausyti daugelis darbininkų. Priklauso tik tie darbininkai, kurie gali daugiausiai pasisvest. Žmonės dabar geriau apsirėngę. Taipgi nebologai apsirėngę ir kareiviai.

Papasakojo d. Daunoras, kad susiėjo Petrograde ir kituose miestuose lietuvių, kurie yra atvažiavę iš Anglijos, iš Amerikos ir iš Lietuvos. Jie jam išsireiškė, kad jie nemano va-

žiuoti iš Rusijos. Jie pasitenkinę gyvenimu. Po prakalbai buvo keletas klausimų, į kuriuos kalbėtojas davė platesnius paaiškinimus. Žmonės, matyt, buvo patenkinti d. Daunoros papasakojimais. Rep.

Atvažiavo Rasputino Draugas.

Baltic-American linijos laivu "Lithuania" atvažiavo iš Europos Sergejus Michailovas Truvas, buvęs sėbras zokoninko

Rasputino. Jis sakėsi norįs patapti Amerikos piliečiu ir bapristų kunigu, kad galėjus veikti tarp rusų šioj šalyj. Jis biskį kalbėjo apie Rusiją; apgailestavo caro ir visai primelavo apie Sovietų valdžią.

Suėdė Tonus Kalakutų.

New Yorko turtingieji "šimtaprocentiniai" patriotai atsakančiai šventė Padėkavonė Dieną (Thanksgiving Day). Laikraščiai rašo, kad tą dieną užsigrūdo viešbučiai "svečiai". Jie

sukimšo į savo pilvus tonus "turkių" (kalakutų). Žinoma, tai vis buvo darbas turtingųjų, kurie gyvena parazitišką gyvenimą.

Keturios Merginos Apdegė.

Renkių metų mergaitė Annie Dicco, 2103 Bergen St., žaidė su degtukais ir bežaisdama uždegė savo suknelę. Mergaitė pradėjo klykti. Išgirdusi šauksmą, Angelina Salvado, 18 metų mergina, puolėsi ją gelbėti. Kiek galėjo gesino liepsną nuogomis rankomis. Paskui pagriebusi mergaitę nešėsi susukti ją drapanomis, kad užgesinus liepsną. Tada užsidedė Angelinos drabužiai. Su ja buvusios kitos dvi merginos puolėsi ją gelbėti ir jos labai apdegė rankas. Mažoji mergaitė randasi ligonbuty pavojingoj padėtyj. Kitos trys taipgi randasi ligonbutyj.

Gavo \$2000 Už Keturis Pirštus.

Brooklyno augš. teismo priešiek. teisėjai priteisė B'klyn City Railroad kompaniją užmokėti \$2000 Orestui Maniscalò, 8 metų vaikui, už nutraukimą keturių pirštų. Spalio 2 d., 1920 metais vaikutis ėjo į mokyklą. Ant Baltic ir Columbus St., Brooklyne, pateko po gatvėkariu. Ratai sutrynė jo kairiąją ranką ir jis neteko tos rankos keturių pirštų. Teisėjai taipgi priteisė kompaniją atmokėti tėvams išlaidas \$2,500.

Smerkia Ku Klux Klaną.

Keliose presbiterijonų bažnyčiose buvo pasmerktas Ku Klux Klan. Vienas metodistų kunigas Dr. Fosdick savo pamokslė pareiškė, kad Ku Klux Klan greisin Amerikos institucijoms. Jis juos pasmerkė, bet tuo pačiu kartu patarė žydams nevesti griežtos kovos prieš Ku Klux Klan. Jis išsireiškė, kad jo tikėjimo bažnyčia apsidirbs su jais.

Policistas Išgelbėjo 20 Žmonių.

Policistas Thomas McCormick išgelbėjo nuo gaisro 20 negrų. Bet jis pats dabar randasi ligonbuty. Jis važiuodamas automobiliu pamatė besiverčiančius dūmus iš vieno namo, ant 133 Duffield St. Jis tuomet įbėgo į vidų ir prikėlė miegančius negrus. Bet paskui bėgdamas laiptais žemyn nukrito ir labai susitrenkė galvą. Sakoma, kad pasveiks.

Darbininkų Partijos Nariams.

Nedėlioje, 3 d. gruodžio įvyks visuotinas New Yorko Lokalo narių susirinkimas, Casino Mansion svėtainėj, 85 E. 4th St., New York. Pradžia 1 val. po pietų.

Draugai, kurie tik turėsite laiko, būkite visi. Tame susirinkime bus diskutuojama Darbo Partijos tvėrimas ir joje dalyvavimas. Šis klausimas svarbus ir reikia gerai jį išgiventi, o kad išgiventi, tai reikia kad visi būtumėte tenai. Bus leidžiami tik gerai stovinti nariai, tai yra, kurie užsimokėję. A.D.P.L.S. 1 kp. Sekr.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

EAST NEW YORK. — L.M.P.S. 111 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 7:30 val. vakare, pas P. Norbutaitienę, 208 Atkins Ave., antros lubos. Visos narės malonėte atsilankyti, nes bus renkama valdyba ateinančioms metams. A. Valinskaitė.

YONKERS, N. Y. — A.L.D.L. 172 kuopos susirinkimas įvyks 3 gruodžio, 2 val. po pietų, Labor Lyceum svėtainėj. Visi nariai turite būti tame susirinkime, nes turime labai svarbių reikalų, kaip tai rinkimai II Apskričio valdybos sekantiems metams. Be to turite atsiimti knygą "Kunigo išpažintis". Sykiu turite pranešti tiems nariams, kurie nebuvote perėitami susirinkime, kad knygos nebūs duodamos per kitus narius, privaiote patys ateiti ir atsiimti. Sekretorius.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolio Juozo Monigio, Kauno rėkl. Zagarės miesto. Ilgas

laikas, kaip nesuairaiom, nežinau ar gyvas ar miręs. Jei gyvas, tai, broli, atsišauk arba žinanti malonėte man pranešti. W. Monigis, Royalton, Ill. Box 512, (283-284)

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda 4 šeimynų murinis namas su 22 kambariais Williamsburg apielinkėj. Randos neša \$1080.00. Kaina \$8,500.00.

Dvieju šeimynų murinis namas po 4-5 kambarius. Murinė dirbtuvė "jarle". Randos neša \$1100.00. Kaina \$8,500.00.

Naujas dviejų šeimynų murinis namas su marulynėmis ir elektriniais. Randos neša \$1140.00. Kaina \$7,900.00.

Sešiu šeimynų murinis namas po 5 kambarius su marulynėmis. Kaina \$10,500.00.

8 šeimynų murinis namas su marulynėmis. Kaina \$11,000.00.

2 šeimynų murinis namas su marulynėmis ir elektriniais. Kaina \$6,500.00. Kretokis:

B. A. ZINIS REALTY CO., 420 Lorimer St., Brooklyne, N. Y. Telephone Storz 3929.

RIDGEWOODPĖ NAMAI ANT PARDAVIMO

Sešiu šeimynų murinis namas, 4 kambariai su visais įtaisymais. Randos neša \$1,884.00 į metus; kaina \$14,500.00. Imokėti reikia \$400.00. Atsišaukite telefon—Evergreen 10157.

Sešiu šeimynų murinis namas su 36 kambariais, su visais įtaisymais. Randos neša \$1,754.00 į metus; kaina \$13,000.00. Imokėti reikia \$3,500.00. Telefonuokite—Evergreen 10157.

Triju šeimynų murinis namas, 36 kambarių su visais įtaisymais. Randos neša \$1,200.00 į metus; kaina \$11,750.00. Imokėti reikia \$4,000.00. Telefonuokite—Evergreen 10157.

Triju šeimynų, 20 kambarių su visais įtaisymais. Randos neša \$1,500.00 į metus; kaina \$12,000.00. Imokėti reikia \$3,500.00. Telefonuokite—Evergreen 10157.

I. Krivickas (283-284)

Parsiduoda lietuviška Barberio, biznis eina gerai, randa tik \$14.00. Atsišaukite po num. 105 Bond St., Elizabeth, N. J. (283-285)

Parduodu butėrė arba į parterius reikalauju atsakantie butėrė. Biznis išdirbtas, butėrė ir grovė pagai naujos mados su visais įtaisymais. Priežastis — vienas perėitimas. K. Melkauskas, Linden, N. J. 360 Cedar Ave. (283-286)

Pasirandavoje kampaty del dvejų arba vieno. Kambaris gražiai įtaisytas ir šiltas. Galite matyti nuo iki 9 val. vakare. L. Wilkes, 139 Berry St. Brooklyne, N. Y. (276-287)

"LAISVĖS" KONCERTAS

MISS ESTELLE SHREINER, Soprano

LIETUVIŲ SPAUDOS BENDROVĖS "LAISVĖS" DIDŽIULIS KONCERTAS ĮVYKS NEDĖLIOJ

10 d. Gruodžio-Dec., 1922

LABOR LYCEUM SALEJE

949 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

PRASIDĖS LYGIAI 3:30 VAL. PO PIETŲ.

Jau kiekvienams žinoma, kad "Laisvės" Bendrovės metiniai koncertai niekad publikos nesuvylė: visuomet išpildė tą, ką garsino. Dabartinis koncertas irgi atsižymės savo turiniu geriau, negu kiti, šiemet įvykę, lietuvių koncertai. Programo išpildyme dalyvaus keletas geriausių dainininkų. Nekurie iš jų dar nėra niekad dainavę Brooklyno lietuviams. Tikimės, kad kaip kasmet, taip ir ant šių metų koncerto, atsilankys visi vietiniai ir apielinkės "Laisvės" draugai, koncertų bei muzikos mylėtojai.

Po koncertui šokiai. Įžanga 50c., 75c. ir \$1.00

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903

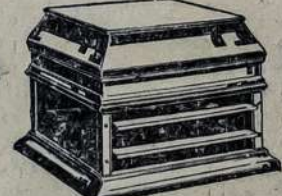
1114 MANHATTAN AVE. Netoli Clay St. Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.,

Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIŲ

Lietuviškų Rekordų TAVO PHONOGRAFUI

Lietuviškos Rolės TAVO PIANUI

\$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėčių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę

\$2.00 į savaitę

\$2.50 į savaitę